

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1307) 1975 VASARIO-FEBRUARIO 20

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Likimo draugė

Mes, lietuviai, vos atšventę savo Vasario 16, susiduriame su tokio pat pobūdžio švente, būtent, Vasario 24, kuri yra Estijos nepriklausomybės paskelbimo diena. Kaip ir lietuviai, estai mini ją visame laisvajame pasaulyje, išskyrus pačią Estiją, kur ji labiausiai ir iškilmingiausiai turėtų būti švenčiama. Deja, ten ją pakeitė spalio revoliucijos ir sovietinio "išlaisvinimo" šventės. Dėlto laisvojo pasaulio estai visomis galimomis priemonėmis kalba ir net šaukia apie įvykusią tragediją, ieško moralinės pagalbos ir žadina savo tautos ryžtą naujam žygiui. Bet ar ta šventė turi ką bendro su lietuviais? Taip. Tai rodo visų pirma chronologinių datų artumą — vasario 16 ir vasario 24. Reiškia estai ir lietuviai beveik tuo pačiu metu 1918 m. paskelbė savo nepriklausomybę. Ir ne tik tai. Abi tautos, nors ir skiriamos latvių, prigludusios prie Baltijos jūros,ėjo gana panašų kelią išstisus šimtmečius. Abi tautos buvo grasomos panašiu pavojų iš rytų ir vakarų. Estijon nuolat veržėsi rusai, lenkai, vokiečiai, švedai, danai. Beveik tie patys tiesės rankas ir į Lietuvą. Skirtumas buvo tik tas, kad lietuviams buvo lemta sukurti didelę savo valstybę, o estams — ne. Naujausiais betgi amžiais ir vėl abi tautos atsidūrė tų pačių milžinų replėse, toje pačioje grėsmėje ir toje pačioje viltyje.

Žvelgiant į abiejų tautų ir kartu latvių nueitą kelią, įkyriai rausiasi klausimas: šimtmečiais buvus didžiųjų vergijoje bei valdžioje ar galima realiai tikėtis nepriklausomo gyvenimo epochoje, kai siautėja tokie milžinai kaip Sov. Sąjunga, Kinija, JAV-bės? Juk negirdėti nė tolimos laisvės bangos, atriedančios Karpatų ar kuriais kitais kalnais. Taip, žiūrint paviršutiniškai realios bei artimos vilties nematyti. Visiems aišku, kad esame Dovydai, stovį prieš Galijotą. Viltis betgi sušvinta, kai pradėdame žvelgti giliau. Jau minėtasis Sv. Rašto pasakojimas primena mums, kad nė vienas Galijotas nėra be silpnųjų — ar jis būtų rusiškas, germaniškas, kinietiškas ar dar kitoks. Graikai turėjo panašų Galijotą Achilą, Antėjų, o germanai — Sigfridą. Galbūt ir kitos tautos turi panašų milžinų, kurie, atėjus laikui, krinta ir nuo mažos jėgos, jei ta pataiko į pažeidžiamą vietą. Ne tik legendos, bet ir istorija rodo, kad milžinai nėra nenugalimi, kad jie pilni silpnųjų, kad gali net patys sudilti. Be to, milžinai ryja ne tik mažas tautas — jie kartais susikauja ir tarp savęs. Drauge su fizine jėga išauga ir agresyvi ambicija, kuri sukelia konfliktus ir milžinų kovas, naikinančias juos pačius. Tuomet pakyla silpnųjų, ir tik stiprieji. Be to, mažieji irgi nėra bejėgiai. Jie gali surasti silpnąsias milžinų vietas ar situacijas. Juk prisnūdusį legendinį milžiną Guliverą nyktūkai siūlais surišo...

Žinoma, pasaka lieka pasaka, bet kai ji atspindi gilesnę tikrovę, darosi realesnė už paviršutiniškus stebėjimus. O ta tikrovė gana ryški: mažesnių ar didesnių pavergtų tautų komunistiniame bloke šandieną yra dešimtys milijonų. Jei sovietinė imperija mano, kad tai jos stiprybės ženklas, labai apsirinka. Iš tikrųjų tai didžiausia jos klaida ir kartu silpnybė. Neveltui ji baiminasi dėl mažiausio kiekvienos tautos pajudėjimo, primygtinai kontroliuoja kiekvieną jos žingsnį, iš užsienio tejsileidžia labai ribotą kiekį žmonių... Visa tai sudaro vaizdą milžino, galingo fiziškai, bet silpną dvasiškai. Ir ką jis paliks žmonijai, jos istorijai? Ogi kraują, didelį sunaikinimą, apie kurį istorija kalbės taip, kaip ir apie Staliną, Hitlerį ir kitus panašius. Tuo tarpu mažųjų tautų veidas, nesuteptas fizinės jėgos mitu, suspindęs moralinėmis ir kultūrinėmis vertybėmis. Dėlto mažųjų egzistencija yra prasmingesnė už fizinį milžinų. Jų tarpe yra ir estai, ir latviai, ir lietuviai... Jie savo kūrybinėmis pastangomis yra nekartą įrodę savo pranašumą tėvynėje ir užsieniuose. Tai tikrasis kelias, kuriuo žengdami mažesnieji gali tapti tikra prasme didžiais ir net pralenkti milžinus. O jie tai gali pasiekti ypač tada, kai gauna pilną, nepriklausomą laisvę. Žygis šia linkme yra galimas tik sujungtomis jėgomis — pavergtųjų prieš pavergtus.

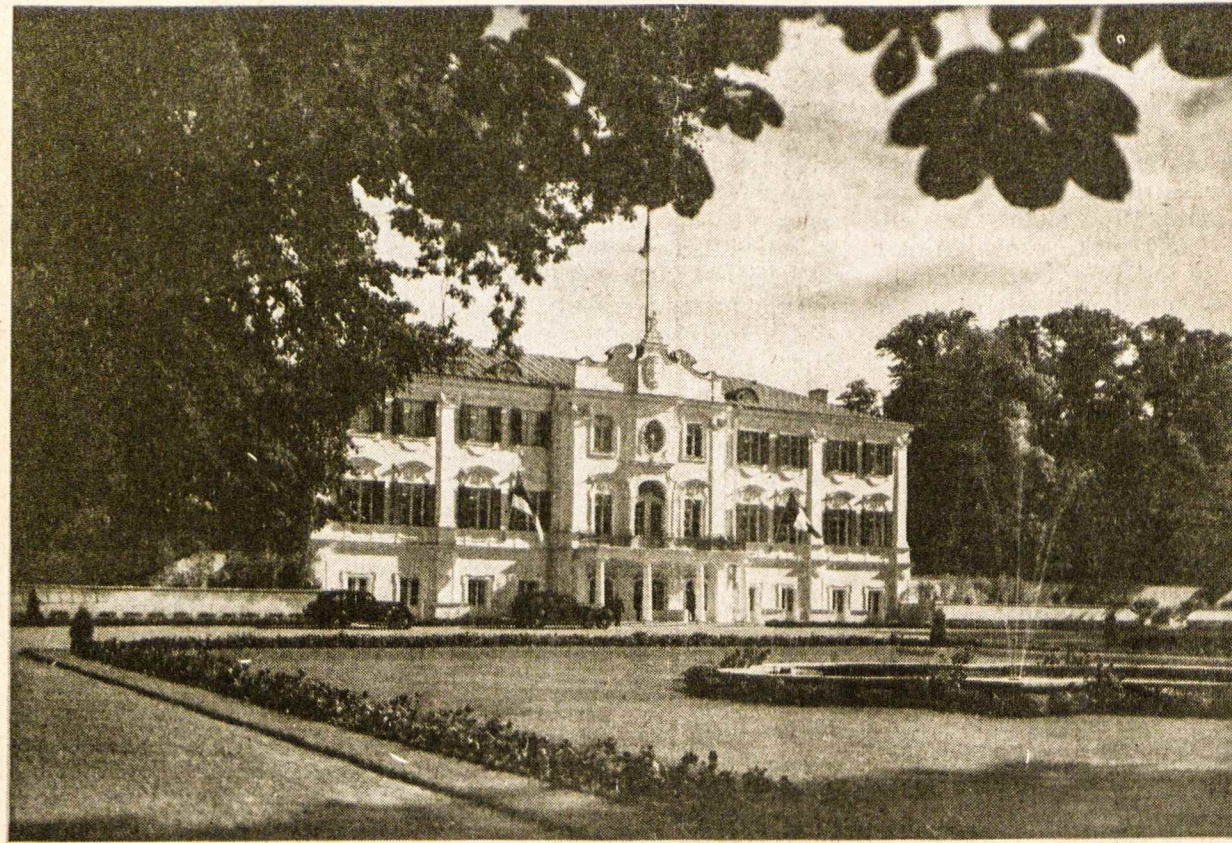
KANADOS IVYKIAI Turtingiausia provincija

Turtingiausia Kanados provincija yra Alberta, turinti apie 1.700.000 gyventojų, nes joje sukoncentruota net 85% viso krašto naftos pramonės. Iki 1975 m. pabaigos provinciniam iždumui \$1,5 milijono perteklių atneš naftos ir natūralių dujų bendrovių mokesčiai už teisę naudotis šaltiniais. Per federacinę vyriausybę Alberta neturtingiausios Kanados provincijoms atiduoda tik trečdali naftos ir dujų pajamų. Naujasis Albertos biudžetas, paskelbtas finansų ministerio G. Miniely, provincijos pajamų mokesčius sumažins 28%, nuo jų visiškai atleisdamas 100.000 mažiausiai uždirbančių albertiečių. Alberta taipgi yra vienintelė provincija Kanadoje, kurios gyventojai neturi provincijos prekybos mokesčio, pabranginančio krautuose parduodamas prekes. Provincijos premjeras P. Loughheed biudžeto perteklių planuoja nukreipti į steigiamą Albertos Palikimo Fondą ir panaudoti pramonės plėtimui. Provincinio parlamento rinkimus kovo 26 d., atrodo, labai lengvai laimės premjero P. Loughheedo konservatoriai. Si pergalė sustiprins P. Loughheedo derybose su Otava dėl naftos kainų padidinimo.

Ontario Gydytojų Draugijos taryba atmetė savo komiteto pa-

siūlymą reikalauti 13% atlyginimų padidinimo iš Ontario sveikatos draudos. Balsų dauguma buvo pasisakyta už pernai vasario mėnesį pasirašytą dvejų metų sutartį, kuri ta da gydytojams atlyginimus nuo gegužės 1 d. padidino 7,5%, o nuo š.m. gegužės 1 d. padidins 4%. Ontario sveikatos drauda padengia 90% kiekvieno gydytojo paslaugų pagal nustatytą kainaraštį. Likusius 10% gydytojas turi teisę reikalauti iš paciento, bet tik labai nežymus skaičius ja pasinaudoja. Vidutinis Ontarijo gydytojų metinis uždarbis, atskaičius visas išlaidas, yra apie \$50.000, tačiau yra ir tokių gydytojų, kurie per metus iš sveikatos draudos gaudavo net \$100.000 ar dar daugiau. Sutarties užbaigimas su 4% atlyginimų padidiniu užtikrins dabartines apdraustųjų imokas. Jos gali padidėti sekančiais metais, kai Ontario Gydytojų Draugija, pasirašydama naują sutartį, pareikalaus atitinkamos kompensacijos už infliacijos padarytą žalą.

Kanados statistikos duomenimis, nedarbas nuo 6% gruodyje sausio mėnesį pašoko iki 6,7%, skaudžiausiai paliesdamas Ontario provinciją, kur gruodyje buvo 4,6%, o dabar (Nukelta į 9-tą psl.)

Nepriklausomos Estijos prezidento rūmai Taline Kadriožo parke, statyti 1718 m., itališko baroko stiliaus. Dabar šiuose rūmuose įrengtas meno muzėjus, kurį gali lankyti ir negausūs laisvojo pasaulio turistai

Pasaulio lietuvių horizonte

Pokalbis su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku inž. Br. Nainiu VL. RAMOJUS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, kurios centras šiuo metu yra Čikagoje, jungia septyniolika atskirų kraštų Bendruomenių laisvajame pasaulyje. Dabartinis PLB pirm. inž. B. Nainys stengiasi visas tas Bendruomenes apimti. Neseniai su ekskursija grįžo iš puikiai pavykusio vizito Australijoje. Vos jam sugrįžusiam "T2" bendradarbis Čikagoje pateikė visą eilę klausimų, į kuriuos gana išsamiai atsakė.

— Žinome, kad Tamstos dabar užimamos Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje pareigos buvo pasiektos, ilgokai pasidaravus LB organizacijoje. Tad idomu, kada išjungsitė ir LB, kokias pareigas teko eiti nuo pirmųjų dienų iki perimant PLB valdybos pirmininko pareigas?

— Lietuvių Bendruomenės idėjomis pradėjau domėtis dar Vokietijoje, vos tik paskelbus Lietuvių Chartą. Aktyviai Bendruomenėje dirbti pradėjau prieš dvidešimt vienerius metus East Chicago, Indiana, apylinkėse kaip eilinis narys. Vėliau buvau išrinktas į valdybą, o dar vėliau tapau jos pirmininku. 1959 m. su šeima persikėliau į Čikagą ir apsigyvenau Marquette Parke. Čia buvau išrinktas į tos apylinkės valdybą, po to į LB Čikagos apygardos valdybą, kuriai vėliau teko ir pirminkauti. Keturis kartus iš eilės buvau išrinktas JAV LB tarybos nariu, trejus metus buvau JAV LB centro valdybos pirmininku, o po trejų metų pertraukos be jokių oficialių pareigų ketvirtasis PLB seimas išrinko mane į PLB valdybą.

— Kurie, Tamstos nuomone, buvo atlikti patys svarbiausi ir reikšmingiausi darbai, einant minėtas pareigas?

— Sunku į tą klausimą atsakyti, nes darbų svarbą priklauso nuo jų vertinimo kriterijų. Kas vienam atrodo svarbu, kitam gali būti visai nereikšminga. Mano supratimu, pats reikšmingiausias mano darbas buvo, einant JAV LB krašto valdybos pareigas, pirmojo Amerikos ir Kanados jaunės kartos lietuvių mokslininkų suvažiavimo suorganizavimas, kuris vadinosi "Mokslų ir kūrybos simpoziumu". Jį laikau net pačiu svarbiausiu įvykiu pokario išsivijimo gyvenime, nes tai buvo pradžia grąžinimo į lietuvišką darbą benusisukancio nuo jo jau išeivijoje brendusius mūsų inteligentijos. Sekančiu jau laikyčiau JAV Lietuvių Bendruomenės įjungimą į aktyvų Lietuvos laisvinimo darbo lauką, kuriame dabartinę jos valdybą labai sėk-

mingai dirba. Žinoma, su tuo kartu rišasi ir Vasario 16 proga aukojantiems laisvę apsisprendimo principo paskelbimas. Be to, suorganizavau antrąją tautinių šokių šventę daug dirbau lituanistiniam švietimui ir, dar būdamas Čikagos apygardos valdyboje, organizavau moksleivių pavasario šventės, dailiojo žodžio varžybas. Būdamas be pareigų, stambia sumą Čikagos apygardoje sutelkiau antram PL jaunimo kongresui. Yra tų darbų ir darbėlių, kurie veja vienas kitą kasdien, ir sunku pasakyti iš tiesų, kurie yra svarbūs, o kurie ne.

INŽ. BRONIUS NAINYS, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Nuotr. V. Noreikos

— PL Bendruomenei priklauso įvairių kraštų Lietuvių Bendruomenės. Kiek tokių Bendruomenių yra laisvajame pasaulyje, kurias laikote gyviausiomis ir veikliausiomis, kuo pasižymi jų veikla?

— Laisvajame pasaulyje Lietuvių Bendruomenės padaliniai veikia 17-koje kraštu. Pati stipriausia ir geriausiai veikianti yra JAV Lietuvių Bendruomenė. Stiprios yra Kanados, Australijos, Vokietijos ir Didžiosios Britanijos Lietuvių Bendruomenės. Paskutiniaisiais metais geriau susiorganizavo ir gyviau veikia Brazilijos Lietuvių Bendruomenė. Bendruomenės veikla dabar apima visas išeivijos darbų sritis, kurių svarbiausios yra Lietuvos laisvinimo, kultūrinio, švietimo, jaunimo bei mokslo sritys.

— Kadangi šis pasikalbėjimas duodamas Kanados lietuvių savaitraščiui, malonkėite plačiau paryškinti Kanados Lietuvių Bendruomenę. Kaip į jos veiklą žiūrite?

— Kanados Lietuvių Bendruomenės veikla yra gera. Ji turi neblogai suorganizuotą lituanistinį mokyklų tinklą, jos eilėse yra daug jaunimo, net ir vadovaujančiose pozicijose, ji sėkmingai dalyvauja politiniame darbe. Labai mus džiugina jaunimo ansambliai, kaip Windosoro "Aušra", Hamiltono "Aidas", "Gyvataras" ir Toronto ir Montrealo "Gintaras" bei panašūs vienetai. Atrodo, kad geras šaknis leidžia ir paskutinis Bendruomenės naujagimis Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Norėtusi tik, kad Kanados LB finansiškai stipriau paremtų PLB valdybą. Vargu ar labai geras yra lėšų paskirstymas, kad VLIKas iš Kanados gauna \$18.000, o PLB valdybai neat-siunčiama nė poros šimtų. Tikiuosi, kad šie reikalai pasitaisys.

— Kokie PLB pagrindiniai valdybos uždavimai išeivijos lietuvių dabarties kultūrinės veiklos baruose?

— PLB valdyba šiuo metu svarsto galimybes išeivijos kultūrinės veiklos planui paruošti. Mes manome, toks planas yra įmanomas, tik reikia taip jį su-tvarkyti, kad būtų vykdomas. Kasdieniniame kultūros darbų tvarkaraštyje mums rūpi palaikyti kuo glaudesnę kultūrinę ryšį tarp kraštų bendruomenių, pasikeičiant meniniais vienetais, kaikiuriuos kraštus parenti knygomis bei kitais leidiniais. Čia jau mums talkino kanadiečiai. Į Pietų Ameriką bvyome pasiuntę Windsoro "Aušros" kvartetą. Taip pat, nors labai kukliai, paremėme ir Hamiltono "Aido" kelionę į Europą. Tos abi išvykos buvo labai naudingos. Kol kas dar manome, kad pasaulio lietuvių išeivijos kultūros kongresą surengti vis-dėlto pavyks.

— Kadangi kiekvieno laisvame pasaulyje gyvenančio lietuvių pareiga dalyvauti ir kovoje už Lietuvos laisvę, tikime, kad ir PLB valdyba šioje srityje turi savo planus. Prašytume bent vienu kitu sakiniu čia juos nušviesti.

— Lietuvos laisvinimo darbai planą turime. Jis yra išspausdintas "Pasaulio Lietuvio" 1974 m. gruodžio mėn. laidoje. Ten galima su juo susipažinti. Tas planas buvo pateiktas praėjusį (Nukelta į 3-ąją psl.)

Pasaulio įvykiai

BRITANIJOS KONSERVATORIŲ PARTIJA NAUJUOJU VADU ISSIRINKO pirmą moterį savo istorijoje — 49 metų amžiaus Margaritą Thatcher, beveik ketverius metus buvusią švietimo ministere premjero E. Heatho vyriausybėje, dabartinę pagrindinę darbičių vyriausybės kritikę ekonominiuose bei finansiniuose reikaluose. Vadą rinko 276 konservatorių atstovai parlamente. Pagal taisykles laimėtojai buvo būtinas 139 balsų minimumas. Pirmajame balsavime netikėtai iškilo M. Thatcher, balsų skaičiumi pralenkusį ligšiolinį vadą E. Heathą, kuris po šio pralaimėjimo tuojau pat atšaukė savo kandidatūrą. Konservatorių vadovybė, iki sekančio balsavimo turėjusi savaitę laiko, daug vilčių dėjo į partijos pirmininką W. Whitelaw, pasižymėjusį S. Airijos reikalų tvarkyme. Tačiau antrajame balsavime M. Thatcher susilaukė 146 atstovų paramos, o W. Whitelaw — tik 79. Jos laimėjimas užbaigė dešimtmetį trukusį E. Heatho vadovavimą partijai. Naujoji vadė M. Thatcher yra konservatyvių pažiūrų labai energinga moteris, turinti šalininkų kairiajame ir viduriniame partijos sparne. Ji pasisako už mažesnes valdžios išlaidas, mažesnę valstybinę kontrolę, žemesnius mokesčius, tvirtą valiutą. Būdamą švietimo ministere, M. Thatcher daugeliui mokinių nutraukė valdžios iš-somos mokyklose parūpintą pi-eną. Pagal jos filosofiją patys britai turi rūpintis namų įsigijimu, savo vaikų švietimu, mažiau naudotis gerovės pašal-pomis. Kadangi Britaniją sleigia infliacija ir sunkiai beispren-džiamos ekonominės problemos, sekančiuose parlamento rinkimuose M. Thatcher gali tapti pirmąja šio krašto premjere. Laimėjimą dabartiniam premjerui ir darbičių vadui H. Wilsonui atnešė E. Heatho konser-vatorių vyriausybės susikirti-mas su darbininkų unijomis, ypač angliakasių unija. Būdamas socialistu, premjeras H. Wilsonas neįstengia atsispriti uni-jų reikalavimams didinti at-lyginimus tokiu momentu, kai Britaniją skęsta ekonominiam chaoso ir kai yra būtina visiems susiveržti diržus. Tai liudija jau suteiktas 30% atlyginimų pa-di-dinimas angliakasiams vienerių metų laikotarpyje.

KIPRO FEDERACIJA? Turkų kilmės kipriečiai šiaurinę Kipro salos dalį paskelbė savarankiška valstybe, tvarkoma atskiro 50 narių parlamento ir prezidento, kuriuo buvo pasirinktas dabartinis turkų vadas R. Denktasas. Jie siūlo pakeisti 1960 m. Kipro konstituciją ir salą padaryti dviem turkų ir graikų federacinėm valstybėm su nedaug galios te-turincia centre vyriausyste. Kipro prez. arkiv. Makarios pasisakė prieš tokį salos padalinimą ir pareikalavo specialaus Jungtinių Tautų saugumo tarybos posėdžio. Kipro federacijai nepritaria JAV su Britanija ir Sovietų Sąjunga.

PIRMOSIOS METINES Pirmųjų metų tremtyje, Sveicarijos Zueriche, susilaukė iš Sovietų Sąjungos išremtas rašytojas A. Solženicinas. Šia proga jis Paryžiuje išleido atsiminimų knygą "Kai veršis ima badyti ažuolą". Atsiminimai pradėdami 1961 m. ir užbaigiami pernykščiu ištrėmimu. Didžioji jų dalis jau buvo parašyta 1967 m. Knygos pavadinimui A. Solženicinas pasirinko liaudies posakį, simboliškai apibūdinantį jo kovą su kompartijos diktatūra. A. Solženicinas gyvena su šeima ir kuria kukliame Zuericho universiteto kvartalo name, kurio sodelio vartai visada yra užrakinti. Kompartija tikėjosi, kad laisvė jį greit užmirš Vakarų pasaulis, bet ši viltis pilnai nepasiteisino, nes A. Solženicinas save primena naujais raštais. Maskvoje istorikas R. Medvedevas specialia studija patvirtino A. Solženicino kaltinimą, kad rašytojas M. Solochovas nėra parašęs romano "Tykiai teka Donas", bet jį pavogęs iš kito asmens. Šio romano dėka M. Solochovas 1965 m. laimėjo Nobelio literatūrinę premiją. R. Medvedevas tikruoju romano autorium taip pat pripažįsta kazokų rašytoją Fiodorą Kriukovą, mirusį 1920 m. Pasak R. Medvedevo, M. Solochovas, būdamas 23 metų jaunuolis, be specialių studijų nebūtų galėjęs sukurti tokio stipraus kūrinio, kuriame yra vaizduojamas jam visiškai nepažįstamas 1917-20 m. Dono kazokų gyvenimas.

PERŽIŪROS KONKORDATA

Vatikanas sutiko peržiūrėti

kaikuriuos su Italija pasirašyto

konkordato paragrafus. Kon-

kordata prieš 46 metus pasira-

šė Italijos diktatorius B. Mus-

solinis ir popiežiui Pijui XI at-

stovavęs Vatikano valstybės

sekr. kardinolas E. Gasparri.

Naujoje konkordato versijoje

greičiausiai bus paliestas Itali-

jos išsipareigojimas įstatymo ke-

liu užtikrinti katalikiškas jung-

tuves, nes Italija jau yra pri-

ėmusi skrybas leidžiantį įsta-

tymą.

PIRMOSIOS METINES

Pirmųjų metų tremtyje,

Sveicarijos Zueriche, susilaukė

iš Sovietų Sąjungos išremtas

rašytojas A. Solženicinas. Šia

proga jis Paryžiuje išleido at-

siminimų knygą "Kai veršis ima

badyti ažuolą". Atsiminimai

pradėdami 1961 m. ir užbaigia-

mi pernykščiu ištrėmimu. Di-

didžioji jų dalis jau buvo para-

šyta 1967 m. Knygos pavadinimui

A. Solženicinas pasirinko

liaudies posakį, simboliškai ap-

ibūdinantį jo kovą su kompar-

tijos diktatūra. A. Solženicinas

gyvena su šeima ir kuria kuk-

liame Zuericho universiteto

kvartalo name, kurio sodelio

vartai visada yra užrakinti.

Kompartija tikėjosi, kad laisvė

jį greit užmirš Vakarų pasau-

lis, bet ši viltis pilnai nepasitei-

sino, nes A. Solženicinas save

primena naujais raštais. Mask-

voje istorikas R. Medvedevas

specialia studija patvirtino A.

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė — \$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

LIETUVIŲ KOVOS VILNIUJE**P. ANCEVICIENE**

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Nepaisėm priespaudos

Religinis gyvenimas reiškėsi savoj parapijoje Sv. Mikalojaus šventovėje, iš kur kasmet Sekminėse suplaukė iš viso krašto lietuviai sudarydavo didžiausią procesiją į Kalvarijas. Tai labai nervino okupantą, tai kaip ir slapta iškelta vėliava ant Gedimino bokšto Vasario 16-ją. Bažnytinė valdžia nedrįso stabdyti maldininkų, o vėliavą nuimdamo gaisrininkai ir policija, sekliams pranešus.

Versalio sutartimi 1919 m. lenkai pažadėjo leisti tautinėm mažumom vartoti savo kalbą viešai spaudoj ir mokyklose, bet tik 1924 m. paskelbė įstatymus, leidžiančius turėti mokyklas su lietuvių kalba Vilniaus, Trakų ir Švenčionių apskrityse. Tokią mokyklą steigiant, be kvalifikuoto, lenkų valdinius egzaminus išlaikiusio mokytojo, reikėjo pristatyti valdžiai dar 40 tėvų parašų. Pastarųjų pilietinės dokumentai ir tautybė buvo tikrinami. Reikia pažymėti, kad pasuose lenkai lietuvių tautybės neįrašydavo. Automatiškai įrašydavo "lenkas". Užsipriešėliams gi reikalaujant pažymėti "lietuvis", įrašydavo pase prie tautybės didžiąją raidę Z. Aš pati turėjau tokį pasą.

Dažnai valsčiuose tėvai buvo verčiami sulenkinti pavardę. Ir taip, pavyzdžiui, Dervinis tapdavo Smolinski, Lazdinis — Leszczynski, Juzėnas — Jozefowicz ir pan.

Šalia švietimo, lietuviai rūpinosi ir ekonomine tautiečių būkle. Laikinasis komitetas ir Labdarybės Draugija šelpė jaunimą, einantį mokslus žemės ūkio, pienininkystės bei įvairių amatų srityse. Taip prie bendrabučių buvo įsteigtos įvairios dirbtuvės, kaip siuvykla, mezgykla, audykla, stalių dirbtuvė, šaltkalvė.

Kilo reikalas Vilniuje ir Švenčionyse atidaryti krautuves. Vilniuje klubas atidarė viešą lietuvių valgyklą, o zitiėtės (buvusios tarnaitės) — skalbyklą. Visos tos įmonės turėjo nemažą pasisekimą gyventojų tarpe ir šioji tokį pelną. Ilgainiui atsirado ir lietuvių bankas.

Didieji smūgiai

Pirmas didelis smūgis ištiko lietuvių 1922 m., kai 22 veikėjai pasauliečiai ir dvasiškai be jokio teismo buvo išstremti iš Vilniaus krašto. Po to tokie trėmimai ir kalinimai, neva už priešvalstybinę veiklą, ypač pasienio zonoje, ar neleidimą vaikų į lenkiškas mokyklas so-

džioose, buvo visuotinis reiškiny.

Kaip lietuviai buvo traktuojami kalėjimuose, yra aprašyta p. Česnulio knygoje "Nužmogintieji".

Persekiojimai truko visą okupacijos laiką, bet augščiausią tašką pasiekė paskutinio Vilniaus vaivados Bocianskio laikotarpį. Berezų Kartuzo tapo koncentracijos stovykla ir, jei Lenkija nebūtų greit žuvus, būtų prilygusi vokiškam Aušviciui ar Dachau. Karo pradžioje joje atsидūrė net kiau kurie vilniečiai lenkai.

1936 m., pagal Bocianskio ir ministro Becko planą, uždaryta daug lietuviškų mokyklų, susodinta į kalėjimus daug mokytojų ir veikėjų su Laikinojo Komiteto pirmininku Stašiu priešaky už tariamą ruošą sukilimą ar jo rėmimą ir panašiai.

Ultimatumas Lietuvai

Pagalau 1938 m. kovo 17 d. Lenkijos užsienio reikalų min. Beckas pasiuntė nepriklausomos Lietuvos vyriausybei ultimatumą. Tą pačią dieną lenkų kariuomenės dalinys iš Antankaro kareivinių nužygiavo Lietuvos pasienio link. Kovo 19 d. Lietuva sutiko užmegzti santykius su Lenkija. Kareiviai tuo pačiu keliu grįžo Vilniui, kur lenkai sutiko juos su gėlimis kaip "nugalėtojus". Vėliau kiau kurie karininkai pasakojo, jog kareiviai buvo siunčiami prie Lietuvos sienos su tuščiais šautuvais, be šovinių, nes baimintasi, kad neatsuktų šautuvų į priešingą pusę.

Žižmaras didvyris

Tuo laikų išgarsėjo ir mūsų Žižmaras. Besitarant dėl santykių užmegzimo su Lietuva, lenkai ruošė Vilniuje viešus mitingus aikštėse. Po vieno tokio mitingo, po Rydz-Smigly kalbos, Pranas Žižmaras, Vytauto Didžiojo giminaičio fizinio lavinimo mokytojas, iššaukė dvikovą lenkų korporantą už lietuvių pavadinimą "neužaugę tautai" (marod karlow). Dvikoja įvyko kardais. Žižmaras nugalėjo, jo oponentas atsидūrė ligoninėje. Pasiruošimas dvikovai, pati dvikova ir jos pasekmės vilniečių gyvenime paliko didelį įspūdį ir jaudino ne tik patį Žižmarą, jo artimuosius draugus ir visus lietuvius, bet imponavo ir daugeliui lenkų. Prokuratūra buvo pradėjus tardymą, bet nebaigus likvidavo bylą.

Tai praėjus, kurios gyvųjų liudininkų eilės retėja. Jauniesiems, kurie papildė tas eiles pavergtoji Lietuvis ir laisvajame pasaulyje, reikalingas kelrodas, tikros žinios apie Lietuvą ir Vilnių.

B. VAICAITIS

Infliacija yra kainų kilimas ir pinigų vertės smukimas. Tai viso laisvojo pasaulio ūkinis reiškiny. Daugiausia kaltinamos tų kraštų vyriausybės už jų perdidelį pinigų švaistymą, nežiūrint kuri partija valdo kraštą. Čia vyriausybės turi prisiimti didžiausią inflacijos kaltę. Imkime pvz. paskutinį Kanados finansų min. Turnerio biudžetą, kuriame išlaidos prašoka pajamas vienu ir puse bilijono dolerių. Valdžia, negalėdama mokesčiais pakankamai surinkti pinigų išlaidoms padengti, spausdina daugiau pinigų arba skolinasi paskolas lakštų forma iš publikos.

Iš kur ta inflacija?

Nuo valdžios neatsilieka ir Kanados publika. Siekdama augštesnio pragyvenimo lygio, ji perka ūkinės gėrybės skolon. Baigiant 1974 metus, kanadiečiai buvo pirkę skolon prekių už 20 bilijonų dolerių. Tokie ekonominiai reiškiniai rodo inflacijos šaknis bei priežastis. Publikoje ir valdžioje atsiranda manija pirkti be pinigų. Tuos pinigus ateityje tikimasi surinkti ar uždirbti ir sumokėti jau už sunaudotas gėrybes.

Infliacija didėja todėl, kad su neribotu kreditu buvo apeitas laisvojo ūkio pasiūlos ir paklausos dėsnis, sakantis, kad tik tuomet siūlomas prekes galima pirkti, kai antroje rankoje jau turima reali priemonė joms įsigyti. Kreditas yra fiktyvi priemonė gėrybėms įsigyti. Jeigu kritišku momentu sustabdytum valdžiai ir publikai kreditą, tai skolon perkamoji fiktyvinė galia taptų realybe, ir bilijonai neįmokamų skolų sugriautų laisvąjį ūkį.

Po antrojo pasaulinio karo laisvasis Vakarų pasaulis panoro gyventi geriau, negu leidžia pagamintos tų kraštų gėrybės. Per 30 pokario metų išbėgęsi gėrybių paklausa privedė tuos kraštus prie inflacijos ir bedarbių didėjimo. Aplamai, reikėtų kaltinti publiką ir augančią socialinę gerovę, patogumus, prabangą. Mes visi reikalaujame daugiau materialinių gėrybių, daugiau patogumų, jiems įsigyti vis daugiau išleidžiame pinigų. Publiks reikalavimams patenkinti tų kraštų valdžios yra priverstos didinti išlaidas.

Publika reikalauja iš savo išrinktos vyriausybės geresnių automobiliams kelių, geresnio oru susisiekimo, socialinės draudos ligos ir nelaimės atvejais, saugumo, mokyklų, brangių valstybės apsaugos priemonių, didelių pensijų ir t.t.

Publika perka skolon televizijas, automobilius, gerus baldus, gražius ir patogius namus, gražią aprangą. Rinkoje atsiranda, kredito pagalba, didesnis vertybių poreikis, negu šiuo momentu turima realių mokėjimų priemonių.

Priemonės jai sustabdyti

Vyriausybės turi priemonių ir gali inflaciją sutramdyti, bet tų priemonių pilnai nepanaudoja dėl tam tikrų ūkinį ir politinių priežasčių.

Kovai su inflacija valdžia gali panaudoti sekančias priemones: 1. sumažinti valdžios išlaidas, 2. pakelti mokesčius, 3. apriboti kreditus, nustant augštas palūkanas už paskolas.

Igyvendinus minėtas inflacijai stabdyti, politikų akimis žiūrint, nepopuliaras priemonės, ji turėtų mažėti. Tos priemonės betgi gali sukelti kitus ekonominius negalavimus. Sumažinus biudžetą išlaidas, būtų susiaurinti valdžios numatyti darbai, ir bedarbių skaičius padidėtų. Padidinus mokesčius, būtų apribota dirbančiųjų perkamoji galia, ir tai mažintų gėrybių paklausą. Pastaroji mažėtų, esant tai pačiai pasiūlai. Pripildyti prekių sandėliai, norint jas parduoti, sukeltų prekių kainų kritimą. Toks reiškinys stabdytų gamybą, apribotų darbininkų poreikavimą.

Apribojus kreditus, būtų apribotas įmonių klestėjimas, trūkdoma naujoms įmonėms steigti. Nauja priauganti darbo jėga taptų bedarbiais. Augant bedarbių skaičiui, darbo jėgos pasiūla labai padidėtų. Padidėjus darbininkų pasiūlai, sumažėtų jų atlyginimai. Tuo atveju turėtų mažėti ir pagamintų gėrybių kainos.

Atlyginimai už darbą yra viena pagrindinių gėrybėms gaminti gamybos išlaidų. Atpigus darbui, vietojie inflacijos atsirastų deflacija, tai yra kainų

Infliacija, nedarbas, doleriai

kritimas. Atlyginimų mažinimas yra pats nepopuliariausias mūsų visuomenėje reiškinys. Jokia politinė partija nedrįsta atlyginimų mažinimo klausimo judinti, nes per sekančius parlament rinkimus ji prarastų rinkikų balsus.

Politinės kliūtys

Turint inflacijai pašalinti priemones ir žinant jos priežastis, vyriausybės negali inflacijos nugalėti dėl politinių priežasčių. Inflacijos priežastis yra pati publika, kurioje tos blogybės sklinda.

Dabartinės kartos darbininkai prirato prie augšto lygio ir patogaus gyvenimo. Nuo dirbančiųjų gyvenimo lygio nenori atsilikti ir kitos visuomenės grupės: bedarbiai, pensininkai, invalidai, valdžios šelpiamieji ir kiti. Tos grupės neprisideda prie gėrybių gamybos, bet tik prie gėrybių vartojimo. Jos yra gausios ir per rinkimus savo balsais prisideda prie valdžios sudarymo. Politikai yra realistai ir žino jų svorį rinkimuose, todėl jų reikalavimus nori patenkinti.

Dabartinėje demokratinėje valstybėje darbininkai sudaro naują socialinę klasę, skirtingą nuo 19 šimtmečio Karolio Markso laikų darbininkų klasės, kuri vokiečiai vadino "schlumpig Proletariat" — driskių proletariatas. Mūsų kartos dirbantieji per rinkimus lemia valdžios sudarymą. Dauguma dirbančiųjų yra augšto lygio profesionalai, gerai išsilavinę ir susiorganizavę. Jie reikalauja daug gyvenimo patogumų ir jaučiasi lygtis kitoms visuomenės grupėms. Klasė, kuri dirbtų sunkiai už mažą atlyginimą, išnyko.

Augant gerovei, išskyla valstybėje geresnio socialinio aprūpinimo reikalavimai. Valstybė turi plėsti ir gerinti mokyklas, steigti ligonines ir jas aprūpinti, tobulinti susisiekimo priemones, rasti naujus darbus augančiom darbo rankom. Dėlto valdžios išlaidos smarkiai auga, nes patys gyventojai reikalauja didinti valstybės išlaidas. Auganti visuomenės gerovė yra inflacijos priežastis. Taigi, vamzdžiai pro kuriuos, inflacija veržiasi yra: didelės valdžios išlaidos, mokesčiai ir dideli kreditai. Užsukus visus tris inflacijos prasi-veržimo vamzdžius, gali būti sumažintas krašto klestėjimas arba sugriauta ekonominė krašto gerovė.

Kovojant su inflacija, augantis bedarbių skaičius gali padidėti keleriopai, sumažinti perkamąją galia ir tuo būdu stabdyti gamybą. Sustabdžius gamybą, pasireikš prekių trūkumas. Trūkstant prekių, kainos kyla ir prasideda inflacijos didėjimas. Jeigu įstatymais valdžia sumažintų prekių kainas, jos išnyktų iš rinkos ir taptų spekuliacijos objektu.

Kanados pinigų kalykloje darbininkai aiškina jaunam lankytojui, kaip gaminamos monetos. Ši valstybinė pinigų kalykla yra Otavoje Sussex Drive gatvėje ir vadinasi "Royal Mint"

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkant kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutuopymas. TAIŠOM — PARDUODAM — NUOMOJAM

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Nedarbas ir valdžia

Augant bedarbių masei, valdžia griebiasi sekančių priemonių: 1. biudžetą didina išlaidas, 2. mažina mokesčius, 3. didina kreditus, mažindama palūkanas už paskolas.

Valdžia, didindama savo išlaidas, gali surasti daug naujų darbų. Nauji darbininkai gauna naujų mokėjimo priemonių. Jie ne tik pagamina daugiau gėrybių, bet ir pareikalaus daugiau prekių, skatina gamybą.

Sumažinti mokesčiai didina dirbančiųjų perkamąją galia, skatina naujų įmonių steigimą bei gamybą.

Sumažintos per bankus palūkanos už paskolas atpigina gamybos išlaidas. Sumažėjusios gamybos išlaidos atpigina prekių gamybą ir mažina inflaciją. Pavyzdžiui sumažinus vienu nuošimčiu palūkanas už ilgalaikes namų statybos paskolas, nuoma už butą vidutinio dydžio sumažėtų \$15 mėnesiui. Augštos palūkanos didina ūkinį gėrybių gamybos išlaidas.

Mūsų laikų inflacija yra kovos kompleksas tarp darbdavių, darbininkų ir valdžios aprūpinamų grupių. Tai kova už gaminių pasidalinimą. Tos grupė yra gerai organizuotos — panaudoja ekonomines ir politines priemones savo interesams ginti.

Ta kova išeina iš ekonominių ribų. Vienos dienos streikai lėtina arba visai sustabdo gamybą. Tokiu būdu daugiau gėrybių dirbantiesiems išreikalaujama, negu pagaminama. Tas skirtumas sudaro inflacijos augime nuošimtį. Kartais gėrybėms gaminti priemonės sunaikinamos. Ryškus pavyzdys gali būti Kvebeko provincijoje James Bay sugriauta LG-2 stovykla, kad nebūtų pastatyta elektros jėgainė, kuri duotų pigią jėgą Kanados pramonei ir ekonominių gėrybių gamybai.

Taigi, inflacijos mažėjimas gali priklausyti nuo kovos mažėjimo tarp visuomenės grupių. Tos grupės, norėdamos turėti augštą gyvenimo lygį, turėtų kovos priemones dėl gaminių pasidalinimo švelninti ir kaupti energiją gamybos priemonėms tobulinti.

Palyginę 1929 m. depresiją su dabartiniu gyvenamu laikotarpiu, rasime panašumų ir skirtumų. Įmonės pradėjo atleisti darbininkus, nes nerado rinkų savo gaminiams parduoti. Bedarbių skaičius augo, prekių kainos krito.

Šiuo metu bedarbių skaičius auga, gaminiai rinkoje daugėja (pvz. automobiliai), inflacija nemažėja, gaminių kainos kyla. Pleno gamyklos kelia kainas, darbo unijos reikalauja didesnių atlyginimų.

Skirtumas tarp žemesniosios ir augštesniosios pajamų grupės gyventojų sumažėjo, pakilus žemesniosios grupės pragyvenimo lygiui.

PADEKA**A+A****Vladas Jaškus-Jaškevičius,**

mylimas mūsų tėvos ir vyras mirė 1975 m. sausio 1 d. Humber Memorial ligoninėje. Palaidotas sausio 4 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai dėkojame visiems: už užuojautas žodžiu, per spaudą, radijo bangomis; užprašytas šv. Mišias; lankymą laidotuvių namuose ir maldas; velionies jamžininį Lietuvių Fonde; už prisijustas gražias gėles. Dėkingi esame abiejų parapijų kunigams už koncelebracines šv. Mišias. Prisikėlimo šventovėje ir visus religinius patarnavimus; solistams, giedojusiems bažnyčioje ir kapinėse; karstą nešusiems; velionies draugams už atsisveikinimo kalbas kapinėse; šeimininkėms už paruoštus pietus; poniams už pyragus. Visoms ir visiems mieliems bičiuliams, padėjusiems mūsų skausmo valandoje ir kokių nors bėdų prisidėjusiems prie velionies palydėjimo į amžino poilsio vietą, neužmirštamas ir nuoširdus ačiū.

Nuliūdę: žmona Elena

duktė Dalia ir žentas

sūnūs Saulius ir Edmundas

Mylimam TĖVELIUI ir seneliui MİRUS,

mielas koleges — BIRUTĘ ČEPAITIENĘ ir RUTĄ ČEPAITYTĘ, šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Toronto Maironio mokyklos
vedėjas ir mokytojai

A+A**JUOZUI DELKUI**

mirus, sūnui — "Paramos" valdybos nariui OSVALDUI DELKUI, jo šeimai bei kitiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Toronto Kredito Kooperatyvas
"PARAMA"

A+A**JUOZUI DELKUI**

mirus, sūnų OSVALDĄ su šeima, dukterį Lietuvoje bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

I. W. Drešeris V. J. Skrebutėnai

A+A**JUOZUI DELKUI**

mirus, sūnui OSVALDUI DELKUI ir jo šeimai liūdesio valandoje reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

R. Dirvelis A. M. Marciai
V. L. Lenauskai

A+A**MARIJONAI KRASAUSKIENEI**

mirus, vyrui BRONIUI, dukteriai DANUTEI NORKIENEI su šeima, sūnams TADUI ir VYTAUTUI su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą —

M. Norvaišienė K. Šimutienė
Miami Beach, Fla.

A+A**JUOZUI DELKUI**

mirus, jo sūnui OSVALDUI DELKUI ir jo šeimai reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą —

T. ir B. Stanuliai

Brangiam TĖVELIUI mirus,

sūnui OSVALDUI DELKUI ir jo šeimai reiškia nuoširdžią užuojautą —

Ada ir Aleksas Juciai

EUGENIJAI JANKAITIENEI

liūdesio valandoje,

mirus jos MAMYTEI Lietuvoje, reiškiamė gilią užuojautą —

S. P. M. K. Gečiai

A+A**Broniui Vasiui - Vasiliauskui**

Čikagoje mirus, ALDONĄ KUTKIENĘ ir JUZEFA TAMULIONIENĘ nuoširdžiai užjaučiame —

N. J. Šimkai J. Černiauskienė

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakyamus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Jaunieji menininkai, atlikę koncertinę programą metiniame "Tėviškės žiburių" spaudo baliuje Anapilio salėje. Iš kairės: sol. Rimas Strimaitis, sol. Elena Blandytė, akompaniatorius Jonas Govėdas. Nuotr. S. Dabkaus

Pasaulio lietuvių horizonte

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rudenį Lietuvos laisvinimo darbo konferencijai ir, šiek tiek apipiešiojus, buvo priimtas. Dabar kyla klausimas, kur gauti pinigų jam vykdyti. Aplamai, PLB valdybai rūpi išeivijos politinį darbą kaip nors ištempti į realesnius kelius. Ligšiolinis užsikirtimas tuščiose frazėse — "tik mes atstovaujame, tik mes vadovaujame, tik mes turime teisę kalbėti..." taip viską nualino, kad Lietuvą mes "laisviname" tik posėdžiais ir kalbomis, o konkrečius mažai ką bepadarome. Konkretų darbą siekianti, šiek tiek jų ir pasiekianti Bendruomenė kažkodėl yra slopinama, jai dirbti trukdoma. Labai ryškus tas trukdymas yra Amerikoje. Jau laikas suprasti, kad rezultatai bus pasiekti tik darbu, bet ne nuolatinio posėdininkų kalbėjimu apie vadovavimą ir atstovavimą.

— Kurios džiaugsmingus įvykius pergyvenot praėjusių metų laikotarpyje ir kas kėlė liūdesį?

— Daugiausia džiugino Kudirkos išlaisvinimas ir jo bei jo šeimos atvykimas į Ameriką. Tai įvyko didele dalimi JAV LB krašto valdybos ir jos dviejų nepaprastai aktyvių taktininkų pastangomis. Tai parodė, kad Bendruomenė jau sugeba atlikti tikrai didelius darbus. Svečių vilčių ateičiai žada aktyvesnis jaunimo judėjimas, keliuose kraštuose jaunimo sąjungų įsisteigimas, praėjusią vasarą įvykusi ir gerai praėjusi pirmoji lituanistikos studijų savaitė, jaunimo entuziazmas ruošiantis trečiajam kongresui, antrasis lietuvių mokslininkų suvažiavimas. Esu patenkintas savo apsilankymu Kolumbijoje, o ypač Australijoje, rezultatais. Kolumbijoje dalyvavau audiencijoje pas prezidentą, o Australijoje turėjau pasimatymą su opozicijos vadu ir Lietuvos reikalais turėję progas pasikalbėti su televizijos bei spaudo reporteriais. Vieną tokių pasikalbėjimų išspausdino Australijos sostinės dienraštis "Canberra Times". Liūdesį sukėlė Australijos ir Naujosios Zelandijos politiniai sprendimai de jure pripažinti Pabaltijo valstybių aneksiją, o dar liūdniau nutiekė pernelęg menkas Kanados, o ypač Amerikos, lietuvių reagavimas. Jau vien tas pavyzdys rodo mūsų politinės veiklos negalavimus.

— Teko patirti, kad Tamstos kelionė į Australiją buvo sėkminga. Kokius turėjote tikslus ir ar juos pasiekėte? Kokios nuotaikos Australijos lietuviuose, vyriausybei pakeitus politiką Pabaltijo valstybių atžvilgiu?

— Į Australiją vykau dėl dviejų priežasčių. Visų pirma norėjau arčiau susipažinti su Australijos LB veikla, dalyvauti Australijos lietuvių Dienos ir pasitarti dėl visos eilės darbų, ypač dėl tolimesnės akcijos politinėje srityje, siekiant įtaigoti vyriausybę pakeisti tą nelemtą nutarimą pripažinti Pabaltijo valstybių aneksiją. Tai mano, kaip PLB pirmininko, tiesioginio uždavinio vykdymas, nes, savo kadencijos metu, esu numatęs aplankyti kaip galima daugiau kraštų bendruomenių. Esu įsitikinęs, kad asmeninis ryšys yra geriausia priemonė skatinti veiklai. Antra buvo asmeninė priežastis, nes norėjau aplankyti 26 metus nematytus artimus gimines. Pasiekiau abu tikslus. Jūsų klausimas liečia daugiau Bendruomenės reikalus, todėl juos ir apibūdinsiu.

Australijoje yra apie 7000 lietuvių. Bendruomenė nėra gausi, tačiau veikli. Adelaidėje įvykusios ir šešias dienas užtrukusios Meno Dienos parodė, kad Bendruomenė yra pajėgi atlikti didelius uždavinius. Tose Dienose buvo visko: meno paroda, teatro spektaklis, literatūros vakaras, jaunimo vakaras, atskiros tautinių šokių, dainų ir sporto šventės, LB tarybos suvažiavimas, ramovėnų suvažiavimas. Bet šita daugybė renginių laibai gerai praėjo, nes visas buvo labai gerai organizuotas. Teko daug posėdžiauti, daryti daug pranešimų, tartis. Pats svarbiausias klausimas kaip tik ir buvo: ką daryti, kad Australijos vyriausybė atšauktų jos padarytą nutarimą de jure pripažinti Pabaltijo valstybių aneksiją. Priejome išvadą, kad visomis jėgomis reikia to siekti. Sutarėme, kad Australijos LB pareigūnai kartu su kitais baltiečiais paruošė akcijai planus ir juos vykdys patys Australijoje, o PLB išspausdino organizuoti tai akcijai talką visame pasaulyje. Tai jau didelis uždavinys lietuvių Bendruomenei, bet vertas pastangų. Jei šis darbas pasiektų norimų rezultatų, būtų daug laimėta. Iš daugiau kaip pusvalandį trukusio pokalbio su opozicijos vadu B. M. Sneden, kuris, kaip politinė situacija Australijoje rodo, artimoje ateityje gali tapti Australijos ministru pirmininku, o taip pat iš turėtų pokalbį su Australijos televizija, spauda ir kitais politinio gyvenimo stebėtojais, — susidariau vaizdą, kad, nežiūrint dabartinio premjero nevykusios laikysenos, bendros nuotaikos mūsų reikalams yra palankios. Opozicijai atėjus į valdžią, mums nenaudingo sprendimo pakeitimas yra realus dalykas. Bet tai nepasidarys savaime, dėlto mums reikės daug dirbti.

— Skaitytojams būtų įdomus ir pagrindiniai ateities uždaviniai, kuriuos PLB valdyba yra numatę artimoje ateityje atlikti.

— Vienas jau buvo paminėtas. Kitas yra trečiasis pasaulio lietuvių horizonte.

Pokalbis su Australijos parlamento opozicijos vadu Adelaidėje. Iš kairės į dešinę: opozicijos vadas B. M. Sneden, pasimatyma organizavęs Juozas Lapšys, PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys ir tuometinis Australijos lietuvių Bendruomenės pirm. Vyt. Neverauskas

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamos turtos pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Drama teatre ir gyvenime

Buvusio Kauno teatro režisoriaus odiseja, papasakota dienraščio bendradarbiui Europoje

Kultūrinis "Draugo" priedas sausio 25 d. laidoj paskelbė pasikalbėjimą su buvusiu Kauno dramos teatro vyr. rež. Jonu Jurašu, su žmona Aušra Sluckaite ir sūneliu atvykusiu Viena. Lig šiol mes stokojom duomenų apie šio talentingo režisoriaus kančių kelius sovietų okupuotoj Lietuvoj, netikėto išleidimo užsienin aplinkybės, išskyrus mūsų skėję spaudoje plačiai nuskambėjusį jo protestą kultūros ministerijai, ginantį cenzūros pamintas menininko teises.

1944 m. vasarą didokas skaičius teatrų pasitraukė į Vakarų, o pasiliekančiųjų eilėse buvo ir tokių, kurie ryžosi aukotis, nujausdami sunkias kūrybinio darbo sąlygas sovietinėje okupacijoje, ir išsaugoti lietuvišką teatrą ateičiai. Prisimena pokalbis Kauno teatro sodelyje su vienu vidurinioios kartos talentingu aktorium, atvirai pabrėžusiu tokią mintį. Tas idealistas aktorius tebėra gyvas, bet jau seniai pasitraukęs ar galbūt išstumtas iš teatro.

Sėkmingi proveržiai

Rež. J. Jurašas patvirtina lietuvių aktorių pastangas tęsti nepriklausomos Lietuvos teatro tradicijas, žadinančias tautos dvasią visišką izoliaciją nuo pasaulio kultūros, siaurus socialistinio realizmo rėmuose. Sėkmingiausi jam buvo politinio atoslūgio 1967-72 metai Kauno teatre, kai pagrindinį dėmesį galėjo skirti lietuviškajai dramaturgijai, kuri leisdavo atskleisti tragišką dabartinio žmogaus situaciją. Rež. J. Jurašui tada pavyko sukurti didelio visuomenės dėmesio susilaukusį spektaklį, bet jie beveik visi buvo perję cenzūros filtrus. Vis dėlto ir tokie spektakliai po kiek laiko kartais būdavo išimami iš repertuaro. Lenkų dramaturgo S. Mrožeko "Tango" scena išvydo bei finalo, kuriame rež. J. Jurašas buvo sutelkęs savo esminę mintį. Kai S. Mrožekas pareiškė protestą po 1967 m. įvykių Lenkijoje ir išvyko užsienin, "Tango" spektakliai buvo uždrausti tiesioginiu Maskvos įsakymu.

Vargai prasidėjo

Daug vargo rež. J. Jurašas turėjo ir su Kazio Sajos "Mamutu medžioklė", atmetimo susilaukęs jau repeticijų pradžioje. Tada jis parašė savo pirmąjį protesto raštą kultūros ministerijai, bet jo neišsiuntė, prašomas teatro kolektyvo. Vėliau leidimas vis dėlto buvo gautas, nes tuo metu turėjo įvykti kultūros darbuotojų išvyka į JAV, kur lietuviai buvo susipažinę su šiuo K. Sajos veikalu. Premjeros metu spektaklį nesėkmingai stengėsi uždaryti KGB pareigūnai, mėginami išprovokuoti žiūrovų išsišokimus. Šiam pretekstui nepavykus, "Mamutu medžioklė" buvo vaidinama ištisus metus, kol pagaliau buvo numarinta taip pat Maskvos įsakymu. "Mamutu medžioklė", kaip naujos teatrinės formos bandymas, susilaukė labai gausių žiūrovų iš įvairių Lietuvos vietovių ir net Vilniaus, kur dramų teatrui jos nebuvo leista statyti.

K. Sajos "Sventėžiui" teko pakeisti visą scenovaizdą dėl pasklidusio gando, kad juo vaizduojamas Lietuvos žemėlapis po rusų kareivio batų, iš kurio scenon ateina Lietuvos gamtą naikinantys veikėjai.

Vienu savo reikšmingiausiu darbu rež. J. Jurašas laikė J. Glinos "Grasos namus", vaizdavo poetą kun. A. Strazdelio gyvenimą bei jo konfliktą su galingaisiais. Anuometinė kūrėjo kancija "Grasos namus" padarė dabartį siekiančia metafora. Dėl šios priežasties daug scenų cenzoriai paskelbė politiškai pavojingomis. Teko pakeisti pjesės kompoziciją ir net jos finalą. Rež. J. Jurašas pasakoja: "Ypač griežtai buvo iškupiruotos scenos su kazokais, kurios, matyt, priminė Kražių skerdynes, dialogai su generalgubernatorium, naigalia valdančių gyvą žodį, su psichiatru, tramdančių menininką, ir cenzorium, gundančių poetą giedoti himnus pavergėjams..."

Perpildyta taurė

1971 m. rež. J. Jurašas buvo pakviestas Maskvos "Sovremenniko" teatro pastatyti V. Sekspyro "Makbetą", pasinaudojant šiuolaikine V. Sekspyro interpretacija. Po ilgų repeticijų jis pasiekė šį uždavinį, bet kontrolinėje repeticijoje kilo vietinės reakcingos teatrinės visuomenės inspiruojamas triukš-

mas, dėl kurio teatro vadovybė atsisakė premjeros. Kadangi "Sovremenniko" teatras priklauso pažangesniųjų teatrų grupei, šis incidentas perpildė rež. J. Jurašo kartybių taurę. Jam paaiškėjo, jog laisvesnių kūrybinių apraiškų nėra ne tik nuo Maskvos priklausiančio, dėl jos buginčiosios Lietuvos, bet ir pačio "didžiojo sostinės".

Paskutinis J. Jurašo režisūrinis darbas buvo Juozo Grušo istorinė drama "Barbora Radvilaitė" Kauno teatre 1972 m. Kultūros ministerija, neleidusi jam imtis daugelio vakariečių dramaturgų kūrinių, šia dramą apie romantinę meilę pripažino "nepavojinga". Tačiau rež. J. Jurašo spontaniškame kūrybiniame procese ta romantinė meilė išaugo į apibendrintą asmenybės laisvės, tėvynės meilės ir konflikto su visuomene simbolį. Jo darbo vaisius matė tik nedidelis teatrų skaičius generalinėje repeticijoje. Čia jis ironiškai pastebėjo, kad ir kitus jo režisuotus spektaklius, nesugadintus cenzorių, tematyvavo į generalines repeticias sugebantys įsmukti asmenys. "Barboros Radvilaitės" teismas, — pasakoją rež. J. Jurašas, — įvyko uždarame posėdyje, kur oficialių asmenų buvau apkaltintas nacionalizmu, religiniu misticismu ir perdėtu dvasingumu. Ypatinę įtūrį sukėlė spektaklio finalas, mirties nusileidimo Aušros Vartų Marijos paveikslas, kuris pagal istorikų hipotezę esąs nutapytas, remiantis Barboros Radvilaitės portretu". Premjera buvo atidėta, o rež. J. Jurašui buvo pareikštas savotiškas ultimatumas, kad jam nebūs leista vadovauti Kauno dramos teatrui, jeigu jis nepakeis savo estetinių įsitikinimų.

Protesto laišką

Po mėnesio Kaune įvyko jaunimo riaušės, sukeltos R. Kalantos susideginimo. Rež. J. Jurašas protesto laišką kultūros ministerijai parašė 1972 m. rugpjūčio 18 d., praradęs viltį, kad jam bus leista dirbti teatre pagal jo sąžinę bei įsitikinimus. Kultūros ministerio įsakymu jis tuojau pat buvo atleistas iš pareigų, prie atleidimo pridėjus ir draudimą dirbti bet kuriame kitame teatre. Ši sankcija jį padarė "vidiniu emigrantu", kurį daug kas bijojo priimti net į paprasčiausią darbą. Pirmas jam pagalbos ranką ištiesė talentingas skulptorius Teodoras Valaitis, tragiškai žuvęs 1974 m., pasisamdydamas jį savo padėjėju, o vėliau ir skulptorius Vladas Vildžiūnas, kūręs "Lietuviškąją baladę", trijų Lietuvos žymiųjų valdovų simbolį, kuris šiandien stovi Gedimino kalno papėdėje ir kurio nuotrauką "The New York Times" dienraštyje 1974 m. spalio 26 d. išspausdino Vilniuje apsilankęs amerikietis žurnalistas Hedrick Smith. Kurį laiką rež. J. Jurašui teko būti be darbo, o pastaruoju metu jį buvo po savo sparnu priglaudęs Vilniuje veikiančio teatro ir muzikos muzėjus.

Nukentėjo ir žmona

Rež. J. Jurašo žmona Aušra 12 metų dirbo redaktore "Vagos" leidykloje, stengdamasi padėti tikrosios literatūros želmėnims prasimušti pro įteisinio grafomanijos kerus. Ji suredavo daugiau kaip 100 poezijos bei prozos knygų, turėjo progą gerai susipažinti su rašytojo ir cenzūros santykiais, sąžinės bei turimų galimybių nuolatinė problema. Ji taipgi reikišė ir kaip vertėja, daugelio straipsnių literatūros bei meno klausimais autorė, 1965 m. išleidusi "Kritikos štrichus". 1969 m. leidykla atmetė jos apysakų knygą "Miesto madrigalai", 1972 m. — kritikos knygą "Kasdieniniai Kolumbai". Iš "Vagos" pasitraukusi 1971 m., A. Jurašienė pradėjo dirbti teatre literatūrinės režisoriaus padėjėja. Kultūros ministeriui atleidus J. Jurašą iš Kauno dramos vyr. režisoriaus pareigų, ji taip pat buvo išjungta iš teatro meno tarybos, o jos mėnesinis atlyginimas sumažintas pusiau iki 55 rb. su pasiūlymu pasilikti arba pasitraukti. Kultūros ministerija J. Jurašienei taipgi užblokavo galimybę spausdinti savo kūrinius, dirbti vertėja arba redaktore. Tokia sąmoninga ekonominė blokada pagrindiniu J. A. Jurašų šeimos šaltiniu padarė tuos labai menkus 55 rublius, o vėliau buvo skleidžiami gandai, kad jų poreikiais rūpinasi Bažnyčia ir išeivijos lietuviai.

Bandymai išvykti

Rež. J. Jurašas, netekęs darbo Kauno dramos teatre, specialiu laišku kreipėsi į centrinę kompartijos komitetą, prašydamas leidimo išvykti užsienin ir ten dirbti kūrybinį darbą su teise vėl grįžti Lietuvon. Pagrindinis argumentas — savajame krašte neįprastinos jo estetinės pažiūros. Į laišką buvo atsakyta, kad išvykimą užsienin sprendžia ne centrinis komitetas, o vizų išdavimo skyrius, iš tikrųjų neturintis jokios galios. Po pusantros metų svarstymo J. A. Jurašai kelionei į užsienį reikalingus dokumentus Vilniaus vizų skyriui įteikė 1974 m. gegužės 6 d. Neigiamas atsakymas buvo gautas lapkričio 18 d., tokį išvykimą laikantis "netikslingu". Lapkričio 26 d. rež. J. Jurašą pasikvietė kultūros ministeris ir bandė įpiršti persigalvojimą, pažiūrų pakeitimą, galimybę grįžti į teatrą. Atmetus šį pasiūlymą, lapkričio 29 d. vizų skyriaus viršininkas telefonu pranešė sprendimo pakeitimą — J. A. Jurašai išleidžiami užsienin. Vizos jiems buvo išduotos gruodžio 11 d. su įsakymu iš Sovietų Sąjungos teritorijos išvykti iki gruodžio 30 d. Pirmiausia jiems teko sumokėti po 500 rb. už jų net neprapytą atsisakymą Sovietų Sąjungos pilietybės ir po 400 rb. — už vizas.

Tėvynės piligrimas

Apie išvykimą iš Lietuvos rež. J. Jurašas pasakoja: "Mano likimas tapo skaudžiu paradoksu. Žmogus labiausiai yra reikalingas savo Tėvynėje, ten, kur jis gimė, kalbos išmoko ir kur jėgų ir stiprybės sėmėsi. Juo labiau menininkas, išmaitintas savo tautos krauju ir tradicijomis. Ir tą vienintelę Dievo jam skirtą

vietą pasaulyje jis yra priverstas palikti, kad galėtų kurti pagal savo sąžinę ir pašaukimą — gal ir mažai reikalingą šiam margam, plačiam ir visko mačiamam sviete. Ir tas atsiskyrimas skausmas yra dvigubai didesnis, kai palieki savo gimtuosius namus, negandų ir baimės prislėgtus. Tampi piligrimu, kuris visur nešasi Tėvynės žemę ant nuogų savo pėdų..."

Kelliai ateitin

Rež. J. Jurašas pabrėžia, kad jam yra svetimos iliuzijos nusteibinti Vakarų pasaulį savo originalumu, bet jis nėra praradęs vilties pratęsti kūrybinį kelią ir įgyvendinti per daug metų susikaupusius sumanymus: "Manau, kad, galėdamas prabilti meno kalba, išreikščiau lūkesčius ir patirtį tų, kurie liko Tėvynėje. Mūsų, lietuvių, unikali istorinė praeitis ir situacija, man atrodo, turėtų sudominti pasaulį. Idealus būdas įkūnyti mano teatrinės idėjas būtų pastanga prisidėti prie sukūrimo tokio lietuviško teatro, kuris liudytų tautinį sąmoningumą ir kartu įeitų į pasaulinės kultūros kontekstą..."

Rež. Jonui ir Aušrai Jurašams yra būtina išeivijos lietuvių pagalba kūrybinio kelio pradžioje. Spaudoje jau daug kartų buvo keliamas profesinio lygio lietuviško teatro įsteigimas išeivijoje, bet lig šiol turime tik labai negausius mėgėjiškus vienetus. Rež. J. Jurašo atvykimas dabar sudaro progą šį sumanymą įgyvendinti Čikagoje ar Niujorke. Dirbdamas su jaunimu, jis taipgi galėtų populiarinti ir lietuvių dramaturgų kūrinius, išverstus į anglų kalbą, amerikiečiams skirtose scenose. V. Kst.

A+ A

buvusiam Lietuvos krašto apsaugos ministeriui, LKVS "Ramovė" CV pirmininkui, visuomenininkui, brigados generolui, profesorui

STASUI DIRMANTUI mirus,

jo šeimai, giminėms bei artimiesiems Lietuvoje ir Amerikoje Niagaros pusiasalio ramovėnų vardu nuosirdžią užuojautą reiškia: — skyriaus valdyba.

BROLIUI Lietuvoje mirus,

IGNĄ RAMONĄ su šeima

nuosirdžiai užjaučiame ir drauge liūdime —

A. P. Kisieliai

J. E. Misiai

Br. Misius

A+ A

ZUZANAI JOKŪBAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, dukrai EUGENIJAI JANKAUSKIENEI reiškiamo gilią užuojautą —

V. J. Plečkaičiai

V. Paliulis

A+ A

ZUZANAI JOKŪBAUSKIENEI

mirus Lietuvoje, dukrą EUGENIJĄ JANKAUSKIENĘ ir artimuosius Lietuvoje liūdesio valandoje giliai užjaučiame —

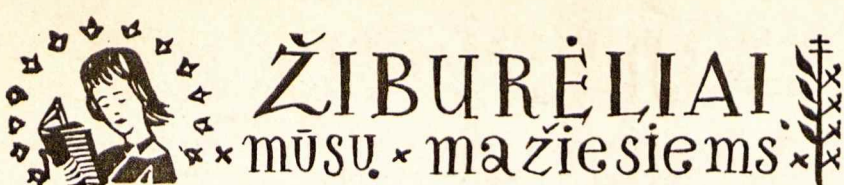
Jadvyga ir Jonas Ignatavičiai Vanda Perminienė Elena Griškeienė Jurgis Demikis

NAUJI IR VARTOTI autovežimiai

- Lietuviams duodama nuolaida
- Geras ir greitas patarnavimas

Kreiptis: **ED. BICIŪNAS**
darbo: 274-1528 namų: 270-3966
RIFLE RANGE MOTORS
1019 Lakeshore Road East
Savininkas — **ROMAN TYSIAK (ukrainietis)**

Mano pirkinys – batukai

Mamytė man pasakė, kad aš pati galėsiu išsirinkti batukus. Batų krautuvėje ant lentynos buvo išstatyta įvairiausių vaikų batų, bet aš tuoj pirštu parodžiau tėveliams, kokie man patinka — suvarstomi su storais padais ir įvairių spalvų lopeliais. Kol pardavėjas pritaikė man batukus, mamytė kalbino mane: "Tik pažiūrėk, šitie gražesni už tavo išsirinktus!" Bet aš tvirtai purčiau galvą, duodama suprasti, kad apie kitus nė negalvoju. Kai tėveliai už juos sumokėjo 9 dolerius, aš gražiai padėkojau. Juk pinigai ant medžių neauga, juos reikia uždirbti. Nauji batai kėlė mane augštin, o aš džiaugiausi, kad turėsiu panašius batukus, kaip Zitės ir Danutės. Bešokinėdama išgirdau, kai mamytė pasakė tėveliui: "Batukai patogūs, bus geri eiti kasdien į mokyklą, bet į bažnyčią kažin ar leisiu su jais eiti". Tai išgirdusi, nustebau ir įsiterpiau: "Argi su jais aš negalėsiu eiti į bažnyčią? Tik pažiūrėkite, kokie jie gražūs: čia geltonas lopelis kaip saulutė, čia mėlynas kaip dangus, o čia žalias kaip žolytė". "Jie gražūs", — pritarė mamytė, — "bet sekmadieniais einant į bažnyčią reikia gražiau pasipuošti". Aš nenusileidau: "Mano batukai patys gražiausi, gražesnių krautuvėse nėra, be to, seselė sakė,

kad Jėzulis žiūri į vaikučių sielas ir Jam visai nesvarbu kaip kas bažnyčioje apsirengęs. Juk tai tiesa?" "Žinoma, Jėzuliui vertingiausia pamaldi ir graži siela", — atsakė tėtis. Pagaliau tėveliai sutiko su mano prašymu. Mano džiaugsmui nebuvo galo. Bažnytelėje aš nesižvalgysiu tik drauges, nežaisiu pirštais, tik nuosirdžiai melsiuos. Aš žinau, kad Jėzulis viską mato. Jis mąstys ne tik mano sielą, bet ir mano gražius batukus. Jam tai patiks. Onutė

Idomu, ar kiti vaikučiai patys išsirenka batukus ir drabužėlius, ar tėveliai išrenka? Parašykite apie tai.

Nežinomas svečias

Zvalgos kiškis ilgaisiais — Kas gi ten ant tako? Iš kur svečias? Klausk neklausė — Nieko neatsako.

Jis iš morkos turi nosį, Iš anglies — jo akys, Laiko pyptę jis panosėj, Gal rūkyt nepratęs.

Skrybėlė lyg mielo pono, Ir sagų daugybė! Sluota kyšo iš pašonės — Tai visa didybė.

Baltutėlis ir iš sniego Pajudėt negali. Iš kur svečias — ar jis miega — Kas atspėt tai gali?

A. Abromaitienė

Kuris rašytojas

Iš tų rašytojų, apie kuriuos mokėmės šiais metais, man turbūt labiausiai patiko Zemaite — Julija Zymantienė. Man patiko jos rašiniai todėl, kad ji rašė aiškiai ir galėjai suprasti jos žodžius. Kai skaitai jos pasakas, gali įsivaizduoti, kaip ten buvo. Jos pasakos nėra sunkios suprasti, kaip kitų rašytojų pasakos.

Iš jos pasakų aš esu skaitęs: "Petrus Karmelis" ir "Kaip Jonelis raides pažino". Man turbūt

Aidis Pažemėnas,
Los Angeles, Calif.

Skrendantis

Gyveno kartą kiauiliukas. Jis buvo didelis tinginys. Iš ryto atsikeldavo, ir mama klausdavo: "Ko nori pusryčiams?" Jis vis atsakydavo: "Ne, aš to nenoriu". Jis norėjo tik skraidyti. Išėjo į kariuomenę. Kai reikėjo anksti atsikelti, labai tingėdavo. Jis niekad nevalė savo dantų, nesi-prausė. Kai reikėjo žygiuoti, pradėdavo vis klaidingu žingsniu. Kai pradėjo dainuoti, tai kiauiliukas visai nemokėjo — jis tik kriuksenti mokėjo. Kai reikėjo skristi, jis pirmas nubėgo į lėktuvą. Daug žmonių sakė, kad

labiau patiko "Kaip Jonelis raides pažino". Ši pasaka kalba apie berniuką, kuris labai norėjo išmokti rašyti ir skaityti. Jis gyveno svetimoje šeimoje, ir jam visada reikėjo sunkiai dirbti. Jam niekad neleido skaityti ar pažinti raidžių. Jam reikėjo slapta mokytis. Jis labai norėjo mokytis ir pažinti raides. Žinoma, išmoko.

Kiauiliukas buvo savo lovoj. Kai atidarė akis, pamatė savo tėvą ir motiną. Jis buvo patenkintas, kad buvo namuose, ir daugiau nebenorėjo būti lakūnu.

Jonas Bužėnas
Los Angeles, Calif.

Esu viso pasaulio valdovas

Pasaulis yra didelis ir žmoniems labai brangus, o aš esu viso pasaulio valdovas. Mano namai būtų Šveicarijos Alpėse, kur aš pastatytčiau gražiausius rūmus ir kitokių pastatus. Aš galėčiau turėti gerą susijungimą su kiekviena valstybe pasaulyje. Mano vergai ir pagalbininkai prižiūrėtų tas valstybes, kad viskas eitų gerai. Blogus žmones lengvai sutvarkytiau. Aš prisi-statytčiau su Amerikos kariuomene ir didelėm raketom iššaudytčiau juos visus į mėnulį. Aš labai domiuos erdvėmis. Su užtenkamai pinigų kiekvieną planetą mėginčiau nugalėti. Jei karai prasidėtų, mano gera ir stip-

ri kariuomenė tuoj sutvarkytų. Nešvarus oras tuoj pasikeistų, nes aš pastatytčiau dideles erdvių platformas ir didelius fabrikus, kur jie galės dirbti. Jeigu bus žmonių ant žemės per daug, aš žmones iššausiu į kitas dideles planetas ir miestai tenai galėtų įsikurti. Tada būtų daugiau vietos miškams ir gyvuliams. Už keleto metų visos mūsų saulės sistemos bus jau nugalėtos. Toliau aš nugalėsiu daugiau planetų ir erdvių. Už keleto metų pasaulis būtų vietoj 12,000 mylių ilgumo, 12,000,000 mylių ilgumo. Visą šitą stebuklą padarė labai protingas ir žinomas pasaulio valdovas — Aš!

Tomas Senkevičius, Torontas

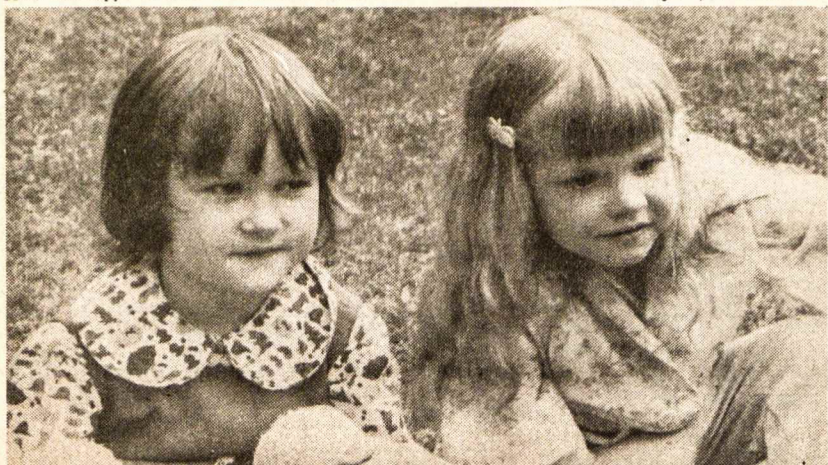
Čiuožykloje

Greit imu pačiužais ir einu į mažą kambarėlį, kur visi ruošiasi čiuožti. Taip smagu turėti naujas pačiužes ir taip baltas, kaip sniegas. Kai tik išėjau ant ledo, pradėjo snigti. Mažos mergaitės ištiestais liežuviais gaudė dideles snaiges. Atsiminiau, kai aš taip dariau, bet man dabar tai netiko, nes aš dabar vyresnė. Smagu buvo čiuožti kartu su

kalėdinėm dainom ir muzika. Galėjai sukurti savo šokių žingsnius ir sukurti visokias figūras ant ledo.

Atėjo naktis ir visos spalvos — šviesios kaip žvaigždės ant eglės. Taip gražiai atrodė. Galvojau, kodėl visas pasaulis negalėtų būti toks.

Rasa Abromaitytė, Torontas

Dvi "studentės" klauso pasakų Toronto N. Pradėtosios Marijos seserų vadovaujamame vaikų darželyje

Meldėsi ir aukojo

Kanados lietuviai rengiasi vėl minėti Tikinčiosios Lietuvos Dieną pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį. Jie maldomis ir aukomis prisimena persekiojamus tautiečius Lietuvoje. Visi Lietuvos lietuviai yra nepaprastai dėkingi už tokią duosnią paramą ir maldą. Tikimės, kad ir šiemet šventė bus sėkminga.

Lietuvių Katalikų Religinės Salpos pirm. vysk. V. Brizgys ir visa valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems už duosnumą. LKRS centre nuo 1974 m. vasario 1 d. iki 1975 m. sausio 31 d. gautos sekančios aukos:

Aušros Vartų parapija, Hamilton,	
prel. J. Tadarauškas	\$917.70
Lietuvių misija, Sudbury, kun. Ant. Sabas	911.65
Prisikėlimo parapija, Toronto	
kun. Aug. Simonavičius, OFM	806.00
Lietuvos Kankinių parapija, Mississauga,	
kun. P. Ažubalis	460.00
Šv. Kazimiero parapija, Delhi, kun. J. Gutauskas	335.00
Karalienės Angelų misija, St. Catharines,	
kun. J. Liauba, OFM	301.00
Aušros Vartų parapija, Montreal,	
kun. J. Kubilius, SJ	136.00
Šiluvos Švč. Mergelės Marijos parapija, London,	
kun. B. Pacevičius	100.00
Otavos lietuvių kapelionija,	
kun. dr. V. Skilandžiūnas	60.00
Šv. Kazimiero parapija, Montreal,	
kun. F. Jucevičius	15.00
Kun. W. Stankūnas, Montreal	150.00
Kun. Ant. Sabas, Sudbury	125.00
Kun. V. Skilandžiūnas, Ottawa	60.00
Kun. Aug. Sabas, Manitowadge	20.00
Kun. L. Kemšis, Thessalon	15.00
Kun. J. Aranauskas, Montreal	10.00
Kun. Pr. Gaida, Mississauga	10.00
Kun. J. Gutauskas, Delhi	10.00
Kun. P. Rosettis, Toronto	10.00
J. Kibickas, Sudbury	100.00
M. Barčiauskienė, Simcoe	25.00
N. Kardelis, Leduc	25.00
L. Remeikienė, Sudbury	25.00
E. Valeška, Toronto	25.00

Dėkinga LKRS valdyba

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis ginto išdirbinių pasirinkimas.

"T. Žiburiams" aukojo

\$25: Ona-Baliūnienė, KLB Salpos Fondo Hamiltono skyrius; \$20: Viktoras Matutis; \$15: Henr. Sakalauskas; \$13: P. Lileikis, Juozas Petronis; \$10: Antanas Balčiūnas, dr. P. Vytė, K. Starkutienė, F. V. Urbonai, J. Strazdas; \$8: Ig. Girdzevičius, J. A. Cepukas, Kostas Gaputis, A. Andriulis; \$6: F. Radzevičiūtė, P. Ročaitis, Arn. Zemaitis; \$5: Liudas Vastokas, Julius Puodžiukas, Stasė Gaidauskienė.

Rėmėjo prenumeras atsinešė \$25: — Br. Ignatavičius; po \$15: — Liudas Medelis, Vyt. Naruševičius, V. Baltrušičius, A. J. Brakas, M. Dikčius, Vacl. Kerbelis, Vl. Kazlauskas, Ant. Rasčius, R. Vaičiūnis, Jonas Rinkūnaitis, Victor Endzelis, A. Karlis, A. Krakauskas, M. Adomavičius, kun. A. Žilinskas, R. Tetmajeris, J. Žadeikis, Nick Balčiūnas, Walter Dauginis, P. Kitra, J. R. Grigonai, A. Petrašiūnas, J. Tumosa, Z. Tumosa, Ig. Kriauciūnas, Henr. Sakalauskas, V. Čegys, Pr. Gaizutis, Vyt. Genčius, J. Grabys, Vyt. Martinaitis, Vladas Mikšys, Jonas Matijosaitis, A. Tarvydienė, Jonas Lasys, St. Gaidauskienė, Vyt. Bireta, E. Čuplinskis, E. Jaskuvienė, A. Tarvydas, St. Aleksa, Jonas Labenskis, Jonas Kalainis, Mrs. I. Conrad-Kandrotas.

\$3: R. Sirutis, J. Pikšilingis, kun. A. Petraitis, Joe Juozaitis, Z. Rajeckas, M. Kupris, Pr. Juozaitis, B. Racevičius, H. Eideukevičienė, L. Balaišis, A. Balnis, J. Mačiulis, A. Sturmas, Vyt. Genčius, J. Kablys, Br. Misevičius, J. Masiokas, Br. Saplys, J. Suslavičius, L. Razgaitis, V. Vindašius, J. Bakša, Algis Stankus, J. Zabulionis, I. Mališka, P. Murauskas.

\$2: dr. A. Nasvytis, R. Bulovas, Juozas Jurėnas, A. Remeikis, J. Zebraitis; \$1: St. Juozapavičius, J. Juozaitis, J. Uksas, E. F. Daniūnas, V. Butėikis, P. Kažemėkas, P. Kalvaitis, J. Paulikaitis, B. Saulėnas.

Nuosirdus ačiū visiems rėmėjams.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvį Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

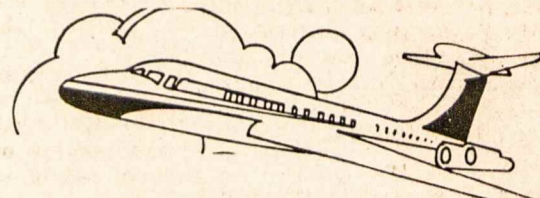
PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Kanados latvių dailininkų draugija "Latvis", paminėjusi savo dvidešimtmečio sukaktį specialia paroda Toronte vasario 1-5 d.d. Pirmoje eilėje iš kairės: J. Zuntaks, K. Kronbergs, T. Kronbergs (Latvių Fed. pirm.), V. Merniece, A. Nulitis, Ed. Dzenis, E. Krūmins; II eilėje: A. Bruveris, Er. Dzenis, A. Kopmanis, I. Steins, A. Jaunzems, V. Pavuls, V. Reinholds, T. Kikauka, I. Prikulė, A. Strucis, A. Kerans, Z. Jursevskis, P. Polna. Nuotr. J. Ligerio

Didžioji šių metų LIETUVIŲ KELIONĖ i EUROPA

birželio 19 – liepos 4

Šventųjų Metų proga – Pan Am linija

Kelionėn įskaityta viskas: skridimai, autobusai, viešbučiai, maistas, palydovai, idomiųjų vietų lankymas, lagaminų nešiojimas, patarnavimo mokesčiai ir kt.

Pilna kaina – 789 dol. iš Niujorko

Bus aplankyti miestai: Frankfurtas, Baden-Baden, Lucernas, Milanas, Florencija, Roma. Kelionė autobusais per pietinę Vokietiją, Šveicariją ir Šiaurės Italiją. Per visą kelionę lankomos žymiosios ir gražiosios vietos, įskaitant žavinguosius Šveicarijos Alpių kalnus.

Paskutinė diena rezervacijoms – kovo 19

Platesnių informacijų

kreiptis į lietuviškų

parapijų klebonijas arba į

VYTIS International Travel Service
(R. Kezys)

2129 Knapp St.,
Brooklyn, N.Y. 11229, USA

Tel: (212) 769-3300

Pirkimas ir skolinimas gali kartais sudaryti problemų.

Ontario provincija kaip tik ir rūpinasi jūsų apsauga.

Yra pagrindinės sveikos nuovokos pirkimo bei pardavimo taisyklės. Deja, žmonės nevisuomet žino tas taisykles arba nevisuomet jų laikosi. Tuoj pasinaudoja nesąžiningi pardavėjai.

Sveika nuovoka yra geriausia apsauga. Be to, jūs turite ir kitą gynėją. Ontario vyriausybės iniciatyva buvo priimti du įstatymai, siekiant jums padėti.

Vartotojų Apsaugos Įstatymas (Consumer Protection Act) yra skirtas apsaugoti jus nuo problemų, kurios gali kilti perkant prekes, naudojantis paslaugomis arba skolinant pinigus. Jis yra administruojamas Vartotojų Apsaugos Biuro (Consumer Protection Bureau), kuris taip pat priima skundus bei pasiteiravimus apie įtartinus verslo veiksmus. Šis biuras kontroliuoja:

- keliaujančių pardavėjų registraciją (einančių nuo durų prie durų)
- sutartis per \$50, kai prekių pristatymas, patarnavimas arba atsilyginimas nėra užbaigtas
- pilną paskolos sąlygų atskleidimą
- specialias nuolaidas už paskatinimą draugų pirkti (rekomendacinis pardavimas)
- neužsakytas prekes (įskaitant neužsakytas kredito korteles)
- neteisingus arba klaidinančius skelbimus
- bausmes už nusikaltimus.

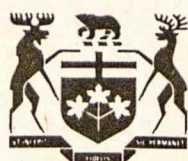
Vartotojų Informacijos Įstatymas (Consumer Reporting Act) yra kitas įstatymas, skirtas jūsų apsaugai. Jis duoda jums teisę žinoti, kokios kreditinės ir asmeninės informacijos apie jus yra surinktos bendrovių bylose. Taip pat jis įgalina jus ištaisyti netikslumus, draudžia agentūroms, renkančioms žinias apie vartotojus, panaudoti jas, jeigu nėra laikomos Kanadoje. Pagal šį įstatymą, jūs turite teisę kreiptis raštu ir prašyti, kad jūsų bylos turinys bei informacijų šaltiniai būtų jums atskleisti.

Jūsų Ontario vyriausybė taip pat paruošė dvi lengvai suprantamas brošiūras, apibūdinančias Vartotojų Apsaugos Įstatymą ir Vartotojų Informacijos Įstatymą. Tos brošiūros pilniau išaiškina minėtus du svarbius Ontario įstatymus.

Jei norite jas gauti, rašykite:

Ontario Consumer
Queen's Park
Toronto, Ontario M4Y 1Y7

Ministry of Consumer and Commercial
Relations
Sidney Handleman, Minister

Government of Ontario

William Davis, Premier

PRANEŠIMAS IŠ KOLUMBIJOS

Nufilmuotas "Gyvataro" pasirodymas ir ištrintas filmas

Prieš metus G. Breichmanienė lankėsi su "Gyvataru" Kolumbijoje ir vėliau aprašė savo kelionės įspūdžius šiame laikraštyje eilėje straipsnių, pavadintų "Devynios dienos žydinčiame krašte". Autorė teisingai pastebėjo, kad Kolumbija yra didelių kontrastų kraštas. Iš tiesų, kur žydi rožės, yra daug ir spyglių. Vienas tų spyglių yra oficialių įstaigų tarnautojų nepaslinkumas. Štai mažas tos ydos pavyzdėlis, surištas su "Gyvataro" apsilankymu Bogotoje. Valstybinė televizija nufilmavo visą "Gyvataro" pasirodymą Bogotos Miesto Teatre. Po nios Breichmanienės paprašyti, filmuotojai pažadėjo pagaminti kopiją. Tą pažadą priminė Bogotos LB valdyba televizijos direktoriui. Iš Kanados buvo atsiųstas filmas (video-tape). Jis buvo persiauras, bet vėliau gautas kitas — tinkamas. Televizijos tarnautojai visą laiką žadėjo kopiją pagaminti. Dešimt kartų filmas buvo nuvežtas į studiją, kiekvieną kartą dėl kokios nors kliūties filmavimas atidėtas. Pagaliau 1975 m. pradžioje televizijos archyvo vedėjas pranešė visai ramiai, kad kopijos padaryti nebegalima, nes originalas jau ištrintas... Nebuvo net prieš ką protestuoti, kadangi

prieš kiek laiko buvo pakeistas direktorius. Prieš keletą metų lygiai tokia pat istorija įvyko su D. Lapinsko ir A. Stempužienės pasirodymu tame pačiame teatre... Be krašto valdybos

Lietuviai, gyvenę Kolumbijoje jau 25-ius metus, įpratę daug ką atidėlioti rytdienai. Kartu su "Gyvataru" Kolumbijoje lankėsis PLB valdybos pirmininkas inž. Br. Nainys stengėsi atgaivinti Kolumbijos LB krašto valdybą, jau dvidešimt ar daugiau metų nebeegzistuojančią. Sudaryta atgaivinimo komisija, nustatytos krašto atstovų suvažiavimo datos: 1974 m. spalio 12-13 dienos, vėliau lapkričio 1-2 d.d. Pagaliau Bogotos apylinkės išrinktieji atstovai pasiūlė suvažiavimui šių metų vasario 16 d. Rašant šias eilutes, dar negautas joks atsakymas iš kitų vietovių. Šio nepaslinkumo negalima pateisinti nė ekonominiams sunkumais, kurie susidaro keliaujant lėktuvais, nes Kolumbijos LB įstatai leidžia įgalioti ir apylinkėms nepriklausančius atstovus, gyvenančius Bogotoje ar arti jos. Kol kas esame turbūt vienintelis laisvojo pasaulio kraštas, kuriame yra LB apylinkės, bet nėra bendros krašto valdybos.

Juozas Leliūnas

Kada baigsis ekonominė krizė?

K. LIUTKUS

1948-49 m. krizė truko 11 mėnesių — nuo 1948 m. lapkričio iki 1949 m. spalio mėn. Pramonės gamyba sumažėjo 9%, asmeninės pajamos — 5%, krašto produkcija — 2%. Nedarbas pakilo iki 7,9%. Ekonominė padėtis pradėjo atsigauti sumažinus mokesčius, palengvinus paskolas ir prasidėjus Korėjos karui 1950 m.

Krizė 1953-54 m. truko 13 mėnesių — nuo 1953 m. liepos iki 1954 m. rugpjūčio. Pramonės gamyba krito 8%, nedarbas padidėjo iki 6,1%, nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo operacijos sumažėjo 2%. Sumažinus mokesčius, palengvinus paskolas, vartotojų pirkimas pagyvėjo.

1957-58 m. krizė truko 9 mėnesius — nuo 1957 m. liepos iki 1958 m. balandžio. Staigiai krito gaminių kainos ir jų paklausa. Pramonės gamyba krito 13%, nekilnojamo turto pirkimas ir pardavimas — 3,4%. Nedarbas pasiekė 7,5%. Ekonomija pagyvėjo palengvinus paskolas ir parūpinus dideliu mastu valdinius darbus.

1960-61 m. krizė truko 9 mėnesius — nuo 1960 m. gegužės iki 1961 m. vasario mėn. Pramonės gamyba krito 6%. Nedarbas pasiekė 7,1%. Statyba sumažėjo, nekilnojamo turto pirkimas ir pardavimas krito 1,4%. Ekonominė padėtis atsigavo palengvinus paskolas, sumažinus mokesčius, padidėjus išlaidoms Vietnamo karui.

1969-70 m. krizė truko 12 mėnesių — nuo 1969 m. lapkričio iki 1970 m. lapkričio. Pramonės gamyba sumažėjo 7%. Nedarbas pasiekė 6%. Pagerėjo padėtis sumažinus mokesčius, palengvinus paskolas, įvedus didelių deficitų biudžetuose.

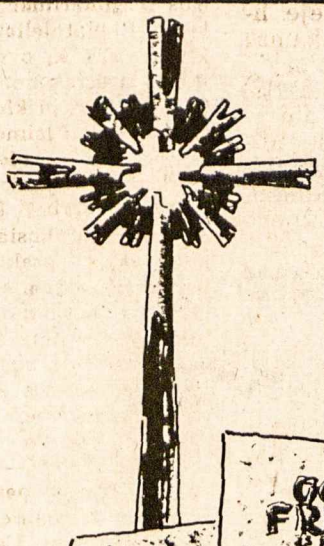
Dabartinė krizė yra ilgiausia iš visų po II pasaulinio karo. Pramonės gamyba jau yra kritusi 4,3%, nedarbas pasiekė 7,1% ir kyla. Neklinojamo turto apyvarta krito 2,7%. Kainos pakilo iki 12%. Kaip ilgai truks ši krizė, priklausys nuo to, kaip greit bus palengvintos paskolos, sumažinti mokesčiai, padidės valdžios deficitai sudarant naujus darbus.

Norint išbristi iš krizės, reikia: 1. Sumažinti asmeninius pajamų mokesčius ir galbūt verslinius. 2. Padidinti valdžios išlaidas naujiems viešiesiems darbams, bedarbiams, pašalpoms, socialinei draudai. Tai būtų milžiniškos deficitų sumos — didžiausios po II pasaulinio karo.

Krizės pamokyti žmonės būna labai taupūs. Geri 1972-73 m. daug ką ištūmė į dideles skolas — privačius žmones ir verslininkus. Ekonominis pagyvėjimas numatomas tik 1975 m. pabaigoje. Radikalūs pasikeitimai numatomas įvairiose srityse. Kainos pastoviai kils. Žmonės atsargiai pirs. Nedarbas gali pakilti iki 8% t.y. augščiausio taško nuo 1941 m. Atlyginimai pakils daugiau nei 1973 m. Verslininkai turės daugiau laiko ir energijos įdėti įieškant užsakymų, derinti kylančias išlaidas ir mažėjančią gamybą. Pel-

nas sumažės. Nežiūrint to viso, ekonominė padėtis pradės riedėti gera linkme. Infliacija sumažės palaipsniui; pirmiausia žaliavų srityje, vėliau — gaminių ir galiausiai parduotuvų bei tarnavimo. Pragyvenimo kainų kilimas nuo 12% nukris iki 7% į metus. Paskoloms nuošimčiai bus sumažinti, ir paskolos bus lengviau duodamos, ypač trumpam laikui ir verslo operacijoms. Statyba pagyvės. Perkrautos gamintojų ir parduotuvų atsargos pradės tuštėti už 6-9 mėnesių, ir gyvenimas įeis į normalias vėžes.

Socialinės gerovės fondai yra gerokai sumažėję. Papildai pakilo 4% 1974 m., kai tuo tarpu infliacija — 11%. Taigi žmonės, priklausę nuo tų fondų, turės irgi diržus susiveržti.

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Pasaulinio ūkio ir finansinių svyravimų metu, didžiulė

"LITO" bendrovė

Niujorke turėjo įžvalgą ir laimę pigiai supirkti apartamentinius namus.

Norėdami pasirošti tolimiesiems užpirkimam, siūlome pardavimui sekančius namus, kurie visi yra gražiuose Niujorko rajonuose.

	Metinės pajamos	Metinis pelnas	Grynais įmokama	Mortgage išduodamas
PARK TERRACE 63 butai	\$142,000	\$25,000	\$ 50,000	\$ 610,000
OCEANCREST APTS. 108 butai	\$267,000	\$74,000	\$220,000	\$1,130,000
JAMAICA APTS. 44 butai	\$116,000	\$21,000	\$ 40,000	\$ 354,000

Pirkėjui pageidaujant, "LITAS" gali administruoti šias nuosavybes, garantuodamas augščiaurą minėtą pelną. Taip pat galima įeiti partneriais į šias nuosavybes.

Susidomėję pavieniai asmenys ar grupės prašomi kreiptis į:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street
Richmond Hill, New York 11418, USA
Tel. (212) 441-6799

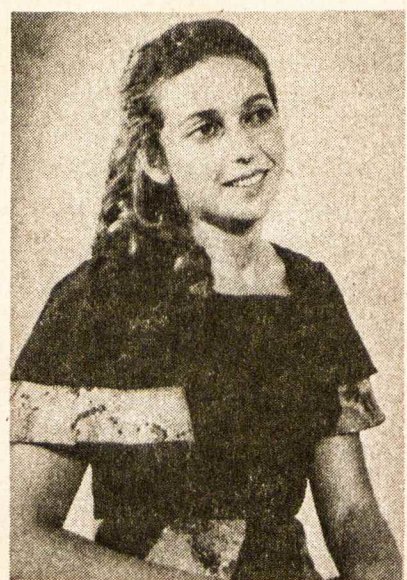

Žiemos pėdsakai Kanadoje, kuriuos pastebėjo Vytauto Maco kamera Toronto apylinkėse

Montrealis laukia jaunos solistės

Anita Pakalniškytė, jauna 17 metų garsėjanti solistė iš Hamiltono, dainuos Montrealyje per liuanistinės mokyklos 25-rių metų sukakties minėjimą kovo 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Tėvų komitetas, kviesdamas šią solistę, nori su pažindinti Montrealio lietuvių visuomenę su jauna lietuviška pajėga, verta pasididžiavimo.

Anita Pakalniškytė pirmą kar-

ANITA PAKALNIŠKYTĖ, 17 metų solistė, dainuos sukaktuviniame lietuvių mokyklos vakare Montrealyje kovo 8 d. A. Vartų parapijos salėje

tą buvo paminėta Hamiltono "The Spectator" dienraštyje, kai buvo 10 metų ir susilaukė geriausio įvertinimo solo konkurse Kanados parodoje Toronte. "The Spectator" rašė apie ją, sulaukusią 12 metų: "Pagal jauną žmogų toks augšto lygio dainavimas yra daug sakantis reiškinys". Muzikos kritikas Anthony Hammond "The Spectator" 1974. XI. 1 rašė apie Anitą, išklaušęs Mohawk College Opera Workshop koncertą, kuriame ji atliko Menotti operos "Telephone" pagrindinį Liucės vaidmenį: "Ji išskirtinai gerai atliko šį vaidmenį. Tikiuosi ji bus nukreipta į atsakingesnę sritį".

Anita Pakalniškytė gražiai atstovavo lietuviams tautybių festivalyje Otavoje ir Buffalo, N.Y. Muzikas Vladas Jakubėnas apie solistės dainavimą "Margučio" dainos, muzikos ir šokio va-

kare Čikagoje 1974 m. balandžio mėn. rašė: "Solistė atlaikė gan ilgą ir nelengvą programą, neparodydama nuovargio. Girdėjome lengvų, gražių balsu apdovanojimą dainininkę, kurios dainavimas yra laisvas ir natūralus. Solistė turi augštą muzikalumą ir natūralų, nuoširdų išpildymą".

Apie jos dainavimą Klevelande per Tautos šventės minėjimą V. R. rašė: "Ilgai, triukšmingi bisavimai, aplodismentai padėdėjo ateinančių dienų žvaigždę".

"Tėviškės Žiburiai" 1974 m. 46 nr., aprašydami KLB krašto tarybos suvažiavimo meninę dalį, pažymi: "Šiame koncerte išgirdome įvairių dainų bei arijų... Skaidrus balsas visoje salėje. Kaip vakaro pranešėja Jūratė Čeponkutė išsireiškė: "auksinis balsas, vertas aukso medalių".

P. Adamonis

TIKRI IR NETIKRI PRANAŠAI

AL. GIMANTAS

Pastaruoju metu mūsų visuomenėje atsirado nauja pokalbių tema, būtent, naujais atvykėliai iš Lietuvos. Kaikurių nuomone (iš pasisakymų spaudoje sprendžiant), tai pakankamo dydžio problema, kurios nėra kaip ignoruoti. Kaip į visą tą reikalą bežvelgsi, matysi, kad nepasitikėjimo sėkla yra mesta viešojoje opinijon ir, sąmoningai ar nesąmoningai, tam tikra moralinė žala jau padaryta. Atseit, atsargumas įpareigoja, kad kiekvienas pabėgėlis ar net ir oficialiai išleistas iš anapus, esą, turėtų būti sutiktas bei priimtas su nemaža nepasitikėjimo doze, vis baiminantis, kad tas ar kitas yra užsimaskavęs agentas. Neveltui lietuviškajame sodžiuje nuo seno buvo žinomas posakis apie baimę, turinčią dideles akis.

Galimas dalykas, tokiai baimei gali būti pagrindo, liūdnam tik, kad tas visai nepasitikėjimo kompleksas gali skaudžiai paliesti pačius atvykėlius, kurių neabejotiną daugumą tikriausiai sudaro patikimi mūsų tautiečiai, o ne apsimetėliai.

Zinoma, daug kas gali būti anoje pusėje specialiai surežisuota, tinkamai sufabrikuota. Blogiausia gal tai, kad apie visą eilę savo metu mūsų tarpe išgarsintų atbėgėlių šiandien nieko nesigirdi — jie visai išnyko iš mūsų horizonto, lietuviškų įvykių scenos. Taigi, įtarimui lyg ir esama realaus pagrindo.

Visi tie reiškiniai dar daugiau prisideda prie mūsų išeivijos poliarizacijos, tolimesnio skaldymo. Ir tai vyksta, kai tiek ir iš dešinės, ir iš kairės, ir iš vidurio girdimi gauseni ir garseni šūkių apie vienybę, tarpusavio taiką, ramybę ar net ir amnestiją vienį kitiems. Lyg ty-

čia staiga atriedėjo toji pabėgėlių-atvykėlių problema, kartu iškelianti eilę naujų tarpusavio konfliktų. Čia jau visai kitokio pobūdžio nesantaika ar nesutarimai, kuriuos matome Jungtinėje Valstybėje tarp dviejų konkuruojančių veiksmų — Amerikos Lietuvių Tarybos ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės. Gerai ar blogai, bet turbūt visai logiška, kad atvykėlių globon tuoj pat ateina ir BALFo organizacija, pati neperšienai pergyvenusi nemažą krizę.

Galima prileisti, kad sovietiniai stebėtojai, matydami jau susidariusią čia padėtį, erzeli ir sukeltą nepasitikėjimo dvasią gal išvis nedės pastangų ir neskirs papildomų lėšų atitinkamų asmenų paruošimui ir infiltravimui. Žodžiu, jie gali laikyti tai nereikalingu dalyku, nes susidariusi padėtis ir nuotalkos mūsų pačių tarpe tikrai greit nepasikeis, nežiūrint ar bus naujų atvykėlių iš ten, ar nebus.

Taigi, bendroji situacija šiuo metu nėra labai rami. Aistros nėra atvėsusios, o periodikoje jau pasirodė pirmieji išpuoliai (vardiniai), nemaloniai liečia vieną kitą iš naujai atvykusių. Ir kas pajęgs atskirti tikruosius pranašus nuo pranašus vaidinančių?

Kas auksa lietuviškai spaudai, remia gyvybines lietuviybės pastangas.

Dirbtiniai dantys
BLOOR VILLAGE

Denture Clinic

R. Hejnowicz, R.D.T.

2223A Bloor Street West,

Toronto, Ont. Tel. 762-2602

Atidaryta nuo 9 v.r. - 5 v.p.p.,
šeštadieniais nuo 9 v.r. - 12 v.

"Daugiakultūriškumas yra pastovi vyriausybės politika"

— John Munro

Kaip ministeris, atsakingas už daugiakultūriškumą, John Munro skatina daugiakultūrę politiką visose vyriausybės ministerijose. Speciali atsakomybė už daugiakultūrę programą tenka jam valstybės sekretoriaus departamente.

Valstybės sekretoriaus departamente

Daugiakultūre programa yra skirta padėti bei skatinti kultūriniam vystymuisi visų Kanados grupių, norinčių išsaugoti savo kultūrinį lobį ir juo praturtinti Kanadą. Sekančios programos padeda siekti to tikslo:

Finansinės paramos programa

Ji skiria lėšas savanoriškom grupėm ir tuo būdu remia jų daugiakultūrę veiklą.

Daugiakultūrių centrų programa

Ji skiria lėšas savanoriškom grupėm, steigiančiom daugiakultūrius centrus vietinėse bendruomenėse.

Kanadiškosios tapatybės programa

Ji siekia stiprinti mažumų grupių kultūrinį identitetą, skatinti supratimą bei pažinimą kultūrinio Kanados įvairumo.

Patariamasis etninių studijų komitetas

Jis sudarytas patarti Kanados etninių studijų tyrinėjimų srityje ir administruoti tos srities svečių profesorių kvietimą į Kanados universitetus.

Trečiosios kalbos mokymo priemonės

Ši programa parūpina lėšas paruošimui ir gamybai trečiosios kalbos mokymo priemonių.

Ateivių integravimo programa

Ji padeda įvairiom grupėm, besirūpinančiom pilnu ateivių dalyvavimu kanadiečių visuomenėje.

Etninių grupių ryšiai

Ši programa parūpina lėšas profesinei pagalbai gauti viso krašto bei vietiniu mastu ir tuo būdu padeda grupėms organizavimo bei komunikacijos srityje.

Valstybinėje Filmų Vadyboje

(In the National Film Board)

Valstybinė Filmų Vadyba yra pagaminusi per 400 filmų devyniolika įvairių kalbų. Jie gaunami nemokamai Valstybinės Filmų Vadybos raštinėse: Vankuveryje, Winnipege, Toronte, Montrealyje, Otavoje ir Halifakse.

Valstybiniame Žmogaus Muzėjuje

(In the National Museum of Man)

Valstybinis Žmogaus Muzėjus Otavoje renka istorinę medžiagą visų Kanados etnokultūrinių grupių tradicijų. Muzėjus turi surinkęs daug meniškų rankdarbių, įrengtųjų magnetofono bei vaizdinių juostų ir filmų. Specialūs dėmesys kreipiamas į liaudies architektūrą, namų baldus, primityvią maisto gaminto techniką ir rankdarbius, tradicinius pasakojimus, šeimoms ir bendruomenės gyvenimą, šventes bei apeigas. Rengiamos kultūrinės parodos, jų tarpe ir kilnojamosios.

Viešuosie archyvuose

(In the Public Archives)

Etninis Valstybės Archyvas rūpinasi suradimu bei apsauga etnokultūrinės medžiagos, kad ji nepažeistų ar nebūtų sužalota. Atitinkamų sričių specialistai pradėjo rinkti medžiagą reikšmingo bei svarbaus mūsų gyvenimo aspekto, kreipdamiesi į etnokultūrinės organizacijas, sąjungas bei paskirus asmenis.

Valstybinėje bibliotekoje

(In the National Library)

Valstybinė biblioteka suorganizavo daugiakalbę tarnybą. Jos tikslas — įsigyti knygas neoficialiomis kalbomis, vartojamomis Kanadoje, ir padaryti jas prieinamas per viešąsias bibliotekas. Tikimasi, kad atitinkami knygų kiekiai dešimtyje kalbų bus paruošti išsiuntimui 1975 m. pradžioje. Kasmet pridėdamos penkios naujos kalbos.

Norintieji pareikšti savo nuomonę arba gauti platesnį informaciją rašykite:

Multiculturalism,
P.O. Box 366,
Station A,
Ottawa, Ontario
K1N 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

MULTICULTURALISM
Multiculturalisme

Vardas, pavardė

Adresas

Miestas ar miestelis

Provincija

Pašto kodas

Telefonas: srities kodas ()

PR. NAUJOKAITIS

Prano Dom. Girdžiaus vardas lietuvių išeivijos literatūroje nėra visai nežinomas. Tai vyresniosios kartos (gimęs 1902) klasiikinį kalbų gimnazijos mokytojas, Kauno universitete studijavęs literatūrą, nuo 1945 m. gyvenęs Paryžiuje, studijavęs Sorbonoje ir susipažinęs su moderniaja prancūzų literatūra. Nuo 1952 m. gyvena Montrealyje. Siurrealistinių eilėraščių ir beletristinių gabalų jis yra išspausdinęs "Aiduose", "Lietuvių Dienose", "Pradalgėje", "Drauge"; yra patekęs ir į K. Bradūno redaguotą poezijos antologiją. 1974 m. Liet. Knygos Klubas Čikagoje išleido pirmąją Pr. D. Girdžiaus knygą "TOS PACIOS MOTINOS SŪNŪS". Autorius davė ir žanrinį pavadinimą — Trys gaudulingi esiai (essays). Knygoje rašoma apie Kristijoną Donelaitį, Antaną Strazdą ir Adomą Mickevičių.

Knyga pradeda dviem įžangomis: Kleopo A. Girvilo įvadu ir paties autoriaus pratarme. K. A. Girvilo įvadas atrodė nereikalingas, nes nieko esmingesnio nepasako nei apie autorių, nei apie knygą. Daugiau apie autorių sužinome iš aplanko paršėtės.

Autoriaus istoriosofinis žvilgsnis į Donelaičio gyvenimą ir kūrybą yra fragmentiškas, idomiomis sinchronizuotas su svarbesniais pasauliniais įvykiais. Tačiau ši literatūrinė apybraiža nėra nei Donelaičio biografinė, nei kūrybos nagrinėjimas. Tai daugiau originalus poetinis žvilgsnis į socialinę ir kultūrinę aplinką, į laikotarpio idėjinį ir politinį veidą. Ši apybraiža, parašyta gyvu impresionistiniu stiliumi (su polinkiu į natūralizmą), sukuria realų K. Donelaičio žmogiškąjį ir pastoracinės veiklos vaizdą.

Apybraiža apie Antaną Strazdą yra groteskinė dejonė, kurioje tikri ir anekdotiniai bruožai gerokai sumetaforinti ir suhiperbolinti. Nežinia, kodėl autorius šį liaudies poetą vadina Antanėliu, kai žmonės jo taip nevadino (poetas buvo žinomas Strazdelio vardu). Netikslu, kai autorius kalba, kad apie A. Strazdo gimimo laiką, vietą ir eitą mokslą nieko nežinome. Iš Kriaunų parapijos archyve surastų metrikų tiksliai žinome, kad A. Strzdas gimė 1760 m. kovo 8 d. Astravo kaime, Kriaunų parapijoje. Taip pat žinoma, kad lotyniškąsias klases poetas išėjo įėjutui mokyklose, kur jis buvo priimtas tarnu, o teologinius mokslus išėjo Kėslavos ir Varnių seminarijose.

Sios apybraižos stilius, nors ir sugroteskintas, bet įtaigus: atrodo lyg autorius kalbėtusi su pačiu seniai amžinybės iškėlavusiu poetu, lyg iš naujo atgijusiu ir lyg atsakinėjančiu į autoriaus klausimus. Ši apybraiža visškai priartėja prie beletristikos ir parodo autoriaus fantazijos lakumą, sugebėjimą daryti plačius ano meto palyginimus, vesti sinchronizuotas paraleles.

"RŪTELĖS AITVARAS" MAŽIESIEMS

Janinai Narūnei mažylių pasaulis labai artimas. Išeivijoje ji praturtino vaikiškų knygų lentynėles, parašydama jiems eilę knygelių. Viena jų, pati naujaušia, yra eiliuotas pasakojimas "Rūtelės aitvaras". Autorės dedikacijoje pažymėta: "Mano brangiai Rūtelei". Knygutės apimtis — 22 psl. kiekvienas puslapis iliustruotas dailininkės Zitos Sodeikienės ir širdita priešmokyklinio amžiaus vaikams ir savarakiškam pasisakaitmui pirmųjų skyrių mokiniam.

Kūrinio veikėja Rūtelė yra darbšti mergaitė, kuri siuva lėlei žiurštą, o iš likusių skudurėlių daro aitvarų uodegą. Kai vėjas užneša aitvarą ant šakos, Rūtelė ir jos draugė mėgina su meškere jį nukubinti. Įstrigusi meškere lūžta. Išsigąsta mergaitės, bet tėvas ant jų nesibara, tik liepia išsantaupti nupirkti naują kotą. Laimingos mergaitės žaidžia toliau parke. Pasakojimas baigiasi posmeliu

Vėjau, vėjau,
tu tik pūsk
mūsų aitvarėlius!

Ir aukštai
iškelk visus
lig pat debesėlius!

Kad su paukščiais
erdvėje
eitų jie lenktynių,

Kad greičiau
pasiektų jie
LIETUVĄ · TĖVYNĘ!

Pasakojimo aplinka artima

Apie Adomą Mickevičių parašyta išsamesnė studija, praskleidžianti šio poeto gyvenimo eigą ir kankuriuos kūrybos bruožus. Autorius neslepia savo susižavėjimo šio poeto didybe, idėjomis ir visur kalba su šiluma bei gyvu jausmu. Studijoje iškeliamas daug įdomių detalių. Sekdami autorių, nusikeliam į A. Mickevičiaus tėviškę, paskui į Naugarduką, į Vilnių, Kauną, pakeliaujam tremties keliais pro Petrapilį, Odesą, Maskvą, paskiau atsiduriam pas Goethę Veimare, toliau eina Roma, Paryžius, Lozana, Konstantinopolis. Visur įžvalgiai sustojama, leidžiama poetui pasireikšti politine veikla ir kūrybiniais užsimojimais. Plačiau sustojama ties "Krymo sonetais", "Vėlinėmis", "Konradu Valenrodu", "Ponu Tadu", "Piligrimų knygomis". Nors studija yra fragmentiška, tačiau ir tie atskiri epizodai sukuria gana ryškų Adomo Mickevičiaus vaizdą.

Autorius A. Mickevičių laiko tos pačios motinos — Lietuvos — sūnumi, kaip ir Donelaitį, kaip Strazdelį, kaip Daukantą, tačiau kyla didelė abejonė, ar A. Mickevičių tautiniu atžvilgiu galima statyti toje pačioje plotmėje kaip Donelaitį su Strazdeliu. Tiesa, jis save vadino lietuviu, daugumai savo raštų naudojdo lietuvišką tematiką, tautinio atgimimo metu savo raštais darė žymios įtakos mūsų veikėjams ir rašytojams, tačiau neišmoko lietuviškai, savo kūriniais turtino lenkų literatūrą, Lietuva jam buvo tik geografinė realybė — jo tėviškė, jo mylimosios Marilės dvaras. Pati lietuvių tauta jam nerūpėjo, ir jos kultūra jis nesirūpino. A. Mickevičius buvo laikomas lenkų tautiniu vadu, toks jis ir buvo, ypač kai Andriaus Tovianskio įtakoje net universitete skelbė lenkiškąjį mesianizmą. Jis kovėjo prieš rusų okupaciją, bet kovoją už unijinės Lietuvos-Lenkijos valstybės laisvę. Juk jis studijavo tuo pat metu, kai Vilniaus universitete šviesos ieškojo S. Stanevičius, S. Daukantas ir kiti nenutaute žemaičiai. Anuodu abu Simanai prabilo lietuviškai ir ruošė kelią tautiniam atgimimui, o tuo tarpu A. Mickevičius pasiliko pas lenkus ir pasidarė jų literatūros klasiku. Visuotinės literatūros istorijoj A. Mickevičius tėra didelis lenkų romantizmo atstovas. Būdamas lietuvių kilmės, jis padarė lietuvių tautai didelę kultūrinę skriaudą, ir dėlto netikslu jį už tai idealizuoti bei kelti į padanges kaip tautinį herojų. Dėlto yra natūralu, kad nepriklausomos Lietuvos mokslus einąs jaunimas Adomo Mickevičiaus visai nepasigedo: jo idėjos jau buvo pasenusios, jo dvilypis patriotizmas atgyvenęs.

Pranas Dom. Girdžius, TOS PACIOS TAUTOS SŪNŪS. Kristijonas, Antanėlis, Adomas. Trys gaudulingi esiai. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, 1974 m. Aplankas dail. V. O. Virkau, 172 psl., kaina \$4.

VAIKAMS, O TURINYS REALUS, SUPRANTAMAS IR NUOTAIKINGAS. Žodynas pritaikytas vaikų amžiui. Eileraščiai vaizdžiai parašyti ir skambūs. Veikėjų elgesys auklės vaikų jausmus ir sukelia teigiamas emocijas.

Puikiai atliktos dail. Zitos Sodeikienės iliustracijos juoda-balta derinasi su turiniu. Be to, jos pritaikytos spalvinimui. Vaidikai, žiūrėdami į paveikslėlius, iš jų lengvai išskaitys turinį ir patys savais žodžiais papasakos Rūtelės nuotyki.

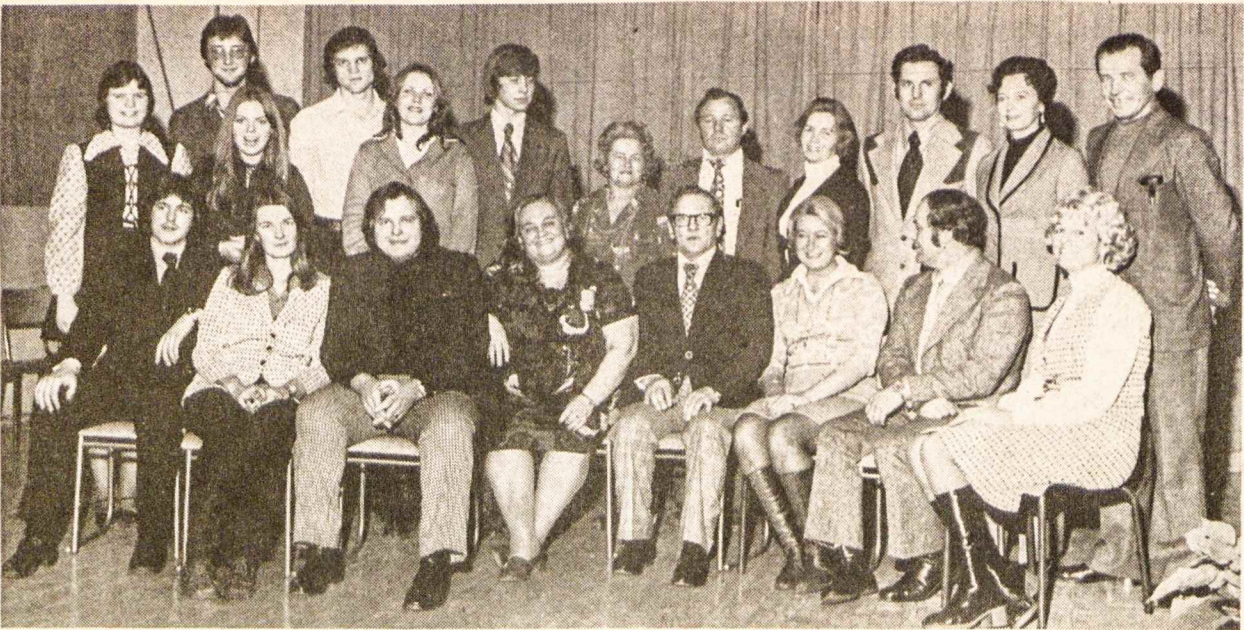
Janinos Narūnės "Rūtelės aitvaras" yra vertingas įnašas į mažiausiųjų pasaulį, šalia kitų negausiai išleistų knygelių išeivijoje. Į tai turėtų atkreipti dėmesį tėveliai ir skirti laiką mažiesiems pabendraujant prie lietuviškos knygutės. A. Abr.

Janina Narūnė, RŪTELĖS AITVARAS. Iliustravo dailininkė Zita Sodeikienė, spaudė Pranciškonų spaustuvė 1974 m., 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, USA.

Atsiųsta paminėti

Andrius Rylšiškis, FRAGMENTAI IS MIGLU I. Atsiminimai, redaguoti Povilo Gaudico. Čikaga, 1974 m. 536 psl., minkštasis viršelias. Galima gauti pas Joną Karvelį, 7234 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRIZTAME. Jauno žmogaus 1931-35 m. dienoraštis. Išleido 1974 m. Čikagoje dr. Stasys Jankus. 368 psl. minkštasis viršelias. Kaina \$5. Galima gauti pas platintojus.

Hamiltono mėgėjų teatrui "Aukuras" suėjo 25 metai. Štai dabartiniai jo aktoriai. Iš kairės į dešinę: V. Šilinkas, D. Jonikaitė, Vyt. Staškevičius, režisiorė E. Dauguvietytė-Kudabienė, K. Bungarda, L. Verbickaitė, B. Juodelė, M. Kalvaitienė; II eilėje: L. Kalvaitė, M. Kairys, I. Kudabaitė, R. Kalvaitis, L. Zubaitė, E. Stungevičius, K. Meškauskienė, A. Ulbinas, L. Stungevičienė, Alf. Stanevičius, A. Žilvitenė, A. Laugalys. Visi jie kviečia buvusius aukuriečius ir bičiulius dalyvauti sukaktuvinėje šventėje

Nuotr. Vyt. Beniušio

Lietuvos antropologijos bibliografija

A. MAZIULIS
(Tęsinytis iš praėjusio nr.)

Negeriaiu ir su prof. dr. P. Slaveno prieš rasizmą straipsnių bibliografija. Suminėti tik du. Vienas 1937 "Gamtoje" ir jo knygelės "Vokiečių kultūra" vienas skyrius. Bet kur visi kiti, spausdinti "Naujojoje Romuvoje", kur jis plačiai pasisakė prieš rasizmą, naująją vokiečių rasinę genetiką ir t. t.? Irašytas dr. J. Puzino straipsnis iš 1937 m. "Naujosios Romuvos" "Lietuvos kapinyams prašnekus", kur paskelbta ir Eigulių kapiny- no griaučių nuotrauka. Deja, nėra jo 1938 m. pagrindinio darbo "Naujausiu priešistoriniu tyrimų duomenys", atspausdinto "Senovės" IV t. 1938 m. Sudarytojai neminėti nei "Senovėje", nei atskirai, nors ten plačiai liesta ir baltų tautų etnogenėzė, yra pastabos apie dvigubą kapo rasės skirtumus, duota daug griaučių, kaukolių nuotraukų, žemėlapių. Tuo metu tai buvo mūsų proistorei ir net antropologijai vienas geriausių darbų, turėjęs per 130 psl. ir 56 psl. iliustracijų, susilaukęs ir nevienos recenzijos lietuvių bei kitomis kalbomis. Tokių praleidimų tikrai negalima priskirti sudarytojams. Jų šaknų reikia įsieti k e n z ū r o j e ir pačioje Maskvoje, ypač dėl tokių "praleidimų", kuriuose buvo paliešti rytinių baltų plotai ir baltų etnogenėzė nesutinka su rusiškais kateizmais. * * *

Labai nemaloniai nutiekia tikrai pikta Maskvos slapta instrukcija neminėti užsienioosna pasitraukusių lietuvių svetur spausdintu ar parašytu darbų. Minėtoje bibliografijoje nerastie vieno antropologinio darbo, kuriuos parašė ir išspausdino dr. J. Baly, dr. J. Puzinas, dr. D. Jasaitis ir kt. Jų straipsniai buvo spausdinti "Drauge", "Naujienoje", "Aiduose", "Literatūroje", "Naujojoje Viltėje", "Lietuvių Enciklopedijoje" ir kt. Iš sovietinės enciklopedijos visa iki smulkmenų sužymėta. Nueita tiek toli, kad nesuminėti nė dr. J. Liūpo grynai antropologinės populiarizacijos straipsniai, kurie pasirodė prie I pas. karą "Laisvojoje Mintyje" ir kt. Nutylėjimas dr. J. Šliūpo darbų yra vienas būdingiausių sovietinio atsijojimo pavyzdžių, nes visai neįtikėtina, kad visi Lietuvos bibliotekose JAV išleistieji "Laisvosios Minties" komplektai būtų prazuve. * * *

Svetimomis kalbomis rašytų apie lietuvių antropologinį tipą darbų ir rasės žemėlapių bibliografija daugiau negu spragota. Čia nerasi nė tokio svarbaus apžvalginio darbo, kaip C. S. Coon "Races of Europe" 1939, kurį Kaune turėjo prof. J. Zilinskis 1940 m., dr. R. Masalskis ir kiti. Knyga buvo Vilniaus universiteto ir, rodos, Wroblewskio (dabar Akademijos) bibliotekoje. Taip pat jiems nežinomas ir labai rimtas bei mums svarbus Bertil Lindman veikalas "Roser och Folkstackar i Baltoskandia" 1946, kur yra įdomūs rasiniai Baltoskandijai žemėlapi. Autorius yra išspausdinęs ir kitų mums žinotinų straipsnių.

Aplamai šioje rūpestingai paruoštoje bibliografijoje trūksta mažiausiai 1000 bibliografinių vienetų, ir tai ne dėl paruošėjų kaltės, bet dėl visos eilės kitų priežasčių: Maskvos cenzūros ir vergų dalios, nes iš daug ko matyti, kad svetur pasirodę spaudiniai jiems nebuvo prieinami.

Tikroji paniekinto lietuvių dalia prasiskleidžia, kai permeti nematytųjų leidinių sąrašą. Tada sužinai, kad tik iš kitų kraštų ir literatūros težinomas toks žurnalas, kaip "American Anthropologist", nes sudarytojai nematė šio taip plačiai ir Europoje žinomo mokslo žurnalo nei Lietuvos, nei Latvijos, nei Estijos universitetų, nei mokslo akademijų bibliotekose. Taip pat šiose bibliotekose nėra ir nebuvo S. K. Chatterji "Balts and Ary-

ans in their Indo-European background", 1968, nors šis indiečių mokslininkas gavo teisę Lietuvoje ir Latvijoje kurį laiką viešėti, susirinkti ir medžiagos. Jis ten pasiutė su užrašais savo darbų. Deja, jų ten niekas negali pamatyti, o gal ir juos ištkio būdingas sovietinis likimas — Sovietų Sąjunga tik tada įsileidžia leidinius, kai konfiskuotaisiais aprūpina savo Lenino ir kitas pirmąsias bibliotekas, gi Pabaltijo kraštų ir akademijų bibliotekos menkai terespektuojamos.

Toliau patiri, kad ir dr. J. Balio paruoštoji "Lithuania and Lithuanians. A Selected bibliography 1961" taip pat jiems nebuvo prieinama, nors šios knygos keliolika egz. buvo siunčiama Lietuvos ir Latvijos bibliotekoms. Jos buvo siųstos ne vienu metu, dalis net registruotomis siuntomis. Todėl visos tos knygos tikrai negalėjo taip lengvai prazūti — jos užkliuvo KGB įstai-gose ir jų skirstymo sandėliuose, kaip dažnai su užsienine knyga atsitinka. Tokiais sovietine tvarkai esant, visai suprantama, kodėl šios dr. J. Balio paruoštosios bibliografijos tie negalėjo Pabaltijo kraštuose pamatyti ir knyga aprašyti. Knygos pavadinimą surado kažkokiose sarašuose. Žodžiu, visos tokios ir panašios antropologinės bibliografijos spragos tikrai ne be paruošėjų, bet jė "diažojo" brolio bei visokio "priešakinio" globėjo išrastos, todėl ir skaitantysis turi būti labai atlaidus paruošėjams: jie surinko, ką galėjo ir kas jiems "priešakinio" brolio tebuvo leista. * * *

Užsklendžiant šio tikrai gero ir rimto darbo apžvalgą, tenka sustoti prie vienos labai liūdnošs lismybės, būtent "priešakinės" sovietinio analfabetizmo apraiškos. Ten užtinkai du tokius rašinius: "434. Likis L. Zmogaus beieškant. — Mokslas ir Gyvenimas, 1964 12-25 p. ir G. Zelenkos populiarų rašinį (nr. 511) "Pirmasis žmogus ar paskutiniioji beždžionė". (Apie L. Likio darbus, t. p. 26-29 p.) Galio

Estaitė Reet Leis, aktyviai dalyvaujanti tautinėje veikloje, ypač mergaičių chore Toronte. Estijos nepriklausomybės diena yra vasario 24.

Nuotr. J. Ligerio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGOS LIETUVIŲ S K A U T Ų ANSAMBLIO pastangomis Jaunimo Centre du kartus buvo suvaidinta Sofijos Čiurlionienės inscenuota 4 veiksmų pasaka "Dvylika brolių juodvarniais ląksčiusių", režisuota Živilės Numgaudaitės. Net ir juodvarnius teko vaidinti mergaitėms, nes jų buvo dvigubai didesnis skaičius už berniukų. Aktoriams buvo sudaryta proga pramokti lietuvių kalbos taisyklingos tarties, susipažinti su tautosakine medžiaga. 1972 m. įsteigtam ansambliui vadovauja pirm. A. Markaitienė, talkinama A. Ramanauskienė, I. Serelienė ir J. Pikutaitienė. Ansamblio tikslas — kasmet pastatyti bent vieną veikalą su jaunaisiais aktoriais. Kun. A. Kezys, S.J., yra pasiryžęs iš "Dvylikos brolių juodvarniais ląksčiusių" paruošti neilgą filmą. Sekančiai premjerai planuojama R. Spalio "Gatvės berniuko nuotykių" inscenizacija.

K. V. BANAICIO "JURATĖ IR KASTYTĖ" jau tris kartus transliavo dvi Čikagos radio didžiosios stotys ir viena stotis Bostone, o sausio 26 d. — stipriausia Los Angeles stotis KFMC savo reguliarioje operinėje programoje "World of Opera". Jon K. V. Banaicio opera buvo įtraukta kompoz. Giedros Gudauskienės ir Los Angeles mieste atostogavusio kompoz. Bruno Markaičio, S.J., dėka, supažindinus tos radio stoties programų vadovą C. Princį su "Jurate ir Kastyčiu".

PASKAITU IR DISKUSIJŲ ČIKLA apie Sovietų Sąjungos okupuotų tautų 1964-74 m. būklę spalio 3-5 d. d. surengs Detroito universitetas, finansškai talkinamas Mičigano tautybų komiteto, kuriame lietuviams atstovauja Bernardas Brizgys. Lietuvai ir lietuviams yra namytata spalio 4 d., dalyvaujant profesoriams dr. Vytautui Vardžiui, dr. Leonui, Sabaliūniui ir dr. Algirdui Landsbergiui. Be jų, šiame renginyje taigai dalyvaus lenkų, ukrainiečių, gudų ir slovakių profesoriai. Paskaitos ir diskusijų medžiaga bus išleista atskira knyga 5.000 egz. tiražu, skirta visų universitetų bibliotekoms bei valdinėms įstaigoms.

PRANE LAUKAITE, psichologijos magistrė, Mičigano universitete Ann Arborė dėsto psichologijos įvadą ir pedagogikos psichologiją, ruošdamas doktoratui.

LIETUVOS PRISIMINIMU PARODA ir tarnijų vakarą Čikagos Jaunimo Centre surengė LB Brighton Parko apylinkė. Stasės Petersonienės vadovaujati parodoj buvo suteikta apie 1.000 rodniių, pradedant tauto-dailė, baigiant Lietuvos miestų herbas ir gintariniais suvenyrais. Kairkurie Rūpintojėliai, koplytelės priklausė XIX š., o dail. A. Tamošaitienės išaustas moterų šventinis drabužis, dabar priklausantis I. Karazijenei, buvo laimėjęs premiją Berlyno parodoj. Apie 2.000 lankytojų susilaukusia paroda atidarė JAV LB kultūros tarybos pirm. A. Kairys. Kitą dieną įvykusiam Lietuvos tarnijų vakare pasakojimais, dainomis bei deklamacijomis atstovavo: žemaičiams — nevainikuoti jų karalium paskelbtas aktorius Leonas Barauskas, rytiniams augštiečiams — pramoginės muzikos sol. Vanda Panavaitė-Stankuvienė, suvalkiečiams — rašytoja Danutė Brazaitytė-Bindokienė, dūžkams — Vacys Petrauskas. Po atskirų pasirodymų jie visi prašneko dabartinė Amerikos lietuvių tarme. Muz. Fausto Stroliaus vadovaujamas studentų ansamblis "Vaiva" tarmiškai padainavo keletą dainų bei augštaitiškų sutartinį su sol. Dalia Eidukaite. Baigminį padėkos žodį talkininkams rengėjų vardu tarė LB Brighton Parko apylinkės pirm. J. Slajus.

LOS ANGELES KALIFORNIJOS UNIVERSITETO studentų dienraščio pagrindiniu karikatūristu pakviestas Santa Monikoje gyvenantis Linas Kojelis. Gyvo studentų bei profesorių dėmesio susilaukia beveik kas dieną išspausdinamos jo karikatūros, kurios dažniausiai yra politinio pobūdžio.

KLEVLANDO ATEITININKAI Lietuvių Namuose surengė jau V metinį literatūros, muzikos ir dainos vakarą, kuriame literatūrai atstovavo rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, viešnia iš Čikagos. Pilnai salei klevelandiečių jį skaitė dar neišspausdintą pasaką apie mažo berniuko kelionę į Lietuvą su nykštuku, ištraukus iš poezijos knygos "Metūgės" ir romano "Aštuoni lapai", papasakojo apie jai laimingus 1974 metus, atnešusius "Draugo" romano ir "Dirvos" novelės konkursų premijas, kurios buvo panaudotos filmui "Kalėdų sapnas".

Koncertinę programos dalį atliko Klevelando ateitininkų choras, dirguojamas ročesteriečio R. Obalio, su akompaniatorė R. Čyvaite ir pianiste D. Staškevičiute iš Ročesterio. Sekančios dienos rytą B. Pūkelevičiūtė, susitikus su Klevelando lietuvių jaunimu, pasidžiaugė jo gražia iniciatyva rengti literatūros vakarus, supažindino jaunimą su jos Montrealy vadovauto teatro išleistų plokštelių paruošimu ir paskutininiu savo darbu — filmu "Kalėdų sapnas", atskleidžiančiu lietuviškus Kūčių papročius.

IOWA VALSTIJOS UNIVERSITE-TO meno muzėjų atidarytoji trijų menininkų parodoj su tapybos darbais dalyvauja čikagietis dail. Kazys Varnelis, su skulptūromis — dail. Richard Hunt, su meninėmis nuotraukomis — Bert Yarborough. Ši paroda Iowa City truks iki kovo 16 d.

LIETUVOS FOTOGRAFIJOS MENO DRAUGIJA savo salone surengė argentiniečio Pedro Luiso Raotos 50 meninių nuotraukų parodą, atskleidžiančią Argentinios gamtą bei jos žmones. Bene labiausiai jis yra pamėgęs prerijas su jų laukiniais žirgais. Pirmojo tarptautinio pripažinimo P. L. Raota susilaukė 1968 m. "World Pressfoto" parodoje Olandijoje, o 1973 m. parodose laimėjo net 23 premijas. Pernai jis laimėjo I premiją "Pravdos" tarptautiniame fotokonkurse. Prie jos buvo prijungta ir kelionė po Sovietų Sąjungą, kurios dėka jis dabar turėjo progą apsilankyti Vilniuje, susipažinti su lietuviiais fotografais bei jų darbais.

SOCIO FILHARMONIJOS styginis kvartetas gastoliavo Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje. Kvarteto smuikininkai ir violončelistas yra Vilniaus konservatorijos auklėtiniai — R. Siugzdinis, S. Kiškis ir S. Lipėčius, o altu groja E. Bieliajevas. Į koncertų programas jie buvo įtraukę L. Beethoveno, B. Bartoko ir M. Ravelio kūrinius.

MEGEJISKŲ PABALTJO FILMŲ VII festivalyje Rygoje Lietuvos Kėno Mėgėjų Draugijos kūriniai laimėjo 13 prizų, diplomų ir garbės raštų. Geriausių dokumentinių filmų vertintojų komisija pripažino Kėdainių studijos "Mėgėjas" V. Laumakio ir A. Railos filmą "Per trumpa diena", vaizduojantį Kėdainių chemijos kombinato vairuotojų darbo problemas bei jų šokiadienius. Vaidybiinių filmų grupėje pagrindinį prizą pasidalijo Rygos VEF gamyklos studijos "Naktinis tramvajus" ir Panevėžio "Ekranas" gamyklos studentys "Kam girnos — muzika". Panevėžiečių B. Bušmos, A. Maciulevičiaus ir S. Pabedinsko kūrinytis atskleidė savo profesiją pamėgusio malūnininko gyvenimą. Hidrotechnikos ir melioracijos instituto filmas "Sidabras — jau grojėjęs", sukurtas P. Pimpės ir R. Zakarevičiaus, laimėjo prizą už geriausią reportažą. Latvijos Dailininkų Sąjungos prizas teko V. Laumakio filmui "Robertas — Robertui!", atstovavusiam Kėdainių "Mėgėjo" studijai. Šis filmas yra skirtas skulptoriams Antvianis, tėvui ir sūnui. Raudondvariečių A. Deltuvos ir N. Freimano "Bulvė" buvo pripažintas geriausio mokslo populiarinimo filmu.

ADOMO MICKEVICIAUS "PONA TADA", verstą poetų V. Mykolaičio-Putino ir Justino Marcinkevičiaus, išleido "Vaga" Vilniuje 20.000 egz. tiražu. "Tiesoj" jau 1973 m. paskelbta J. Marcinkevičiaus vertimo ilgoka ištrauka liudija talentingai atliktą didelį darbą.

PANEVEŽIO PARODU RŪMUOSE įvykys III respublikinė jaunųjų dailininkų paroda susilaukė 126 dalyvių su 278 tapybos, skulptūros, grafikos, keramikos, odos ir metalo plastikos kūrinių, dramos teatro pjesalokys išstatytais dailiosios tekstilės pavyzdžiais. Kožkodėl šį kartą buvo negausus grafikos skyrius, pralenktas tapybos bei skulptūros skyriu. Prof. J. Balčikonį žiugino dailioji tekstilė, sukurta jo buvusių mokinių, pasižymėjusių jaunatvišku entuziazmu.

M. VAITKEVICIAUS IR M. NOVIKO laisvosios muzikos kūrinius Kapsuko (Marijampolės) kultūros namuose atliko Vilniaus radio ir televizijos orkestras su estrados dainininkais O. Valiukevičiute, S. Povilaičiu, A. Jaruliu, S. Lileikiu, S. Liupkevičium. Koncerto dalyviai turėjo progą susitikti su abiem populiariais kompozitoriais.

M. K. ČIURLIONIO šimtosioms gimimo metinėms vokiečių leidykla "VEB Verlag der Kunst" išleis leidinį "Čiurlionis", kuriame bus apie 180 juodai baltų ir 50 spalvotų reprodukcijų. Vilniuje bus išleisti gausiai iliustruotas M. K. Čiurlionio meno kūrinių mokslinis katalogas, "M. K. Čiurlionio tapyba muzikos temomis", "M. K. Čiurlionio muzikos faktsimilinis akademinis leidinys mokslo reikalams. Ilgą laiką buvo manyta, kad M. K. Čiurlionio paveiks-lai blunka nuo šviesos ir drėgmės. Maskvos restauracinės dirbtuvės atlikta analizė nustatė, kad dėl jų blukimo pagrindinė kaltė tenka per daug medienos turinčiam kartonui ir klėjams su spalvos kenksmingomis medžiagomis. M. K. Čiurlionio galerijos meno skyriaus vadovė V. Čiurlionytė-Karužienė, įsiekodama pagalbą paveikslams išsaugoti, per Jungtines Tautas kreipėsi į didžiausias kūrinių apsaugos organizacijas visame pasaulyje, bet iš jų gautas neigiamas atsakymas. Vienintelė viltis — Japonijos specialistai, kurie galėtų imtis šitokio darbo.

KLAIPĖDOS MENOTYRININKAI sausio 14 d. susirinkime įsteigė menotyros sekciją ir jos vadove išsyrinko Jovitą Skolevičienę.

KAUNO MUZIKINIAME TEATRE moksleivių žiemos atostogų metu 12 kartų buvo suvaidinta amerikiečių Richard M. Sherman ir Robert M. Sherman operetė "Mary Popins". Ją pastatė rež. G. Žilys su Vilniaus konservatorijos aktorius meistriskumo katedros III kurso muzikinės komedijos studentais, talkinama dirigentu B. Borisovo, sieno-grafu M. Percovo, A. Balevičiaus ir baletmeisterio V. Sauleikos. "Mary Popins" buvo kursinis studentų darbas, skirtas tokių spektaklių stoko-jantiems vaikams V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

Kasos valandos:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-7
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-12
Sekmadieniais 9.30-1

Moka už:

term. indėlius 1 metų 9%
taupomąsias-savings s-tas 8¼%
depozitų-čekių s-tas 6%
Duoda paskolas:
asmenines 10%
nekiln. turto 10%
investicines iki 12%

Skyrius Anapilyje veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305

1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!

Verslo bei pramonės pastatų elektros

įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716

Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius laktus
- invalidumo pajamas
- nuosavybių draudą
- šeimos apsaugą
- Studentų draudos
- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje) prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D, Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

Ateitininkų žinios

"Ateitininkų vadovo" įvade kun. St. Yla rašo: Buvo įvairios priežastys, dėl kurių atsirado ateitininkų sąjūdis. Pagrindinė priežastis, kaip ir visų tautinio atgimimo sąjūdžių — organizuotai priešintis svetimai priešiškumui. Speciali priežastis — atsišpiirti neigiamoms pasaulėžiūrinėms įtakoms, kurios žaloja tautos dvasią. Ateitininkams rūpėjo dvasinis tautos atgimimas, krikščioniškosios kultūros vystymas ir katalikų inteligentiškos ugdymas.

Ateitininkų sąjūdis atsakė naujai dvasinei raidai Vakaruose ir Rytuose. Iš švėtur ateitininkai mokėsi ir, ką tik rado gera, sutelkė į savąjį sąjūdį ("Ateitininkų vadovas" 10 psl.).

1910 metus galima vėl perkelti į 1975 m. Aplinka panaši, žmonės kiek kitokie, Dievo planai tie patys. Mokymės iš praeities ir būkime atviri dabarčiai.

Skautų veikla

• Vasario 16 minėjimo iškilnigoje suiejoje vasario 9 d. L. Namuose išsiriškavo per 150 "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų skautų-čių, stebint svečiams bei tėveliams, kurių buvo gera šimtinė. Sueiga pradėta "Rambyno" tunto dvasios vado kun. T. Degučio, OFM, invokacija ir pasveikinimu. Perskaityti įsakymai, iš kurių sužinota, kad, pasitraukiant ketverius metus dirbusiai "Satrijos" tuntininkei s. P. Saplienei, naująja tuntininke vyriausios skautininkės įsakymu paskirta s. D. Keršienė. Tuntų įsakymais į v. sl. laipsnį pakelta Z. Silininkaitė, į sl. I. V. Piliavičiūtė ir L. Zenkevičiūtė, į psl. I. V. Bumbulytė ir V. Vaitiekūnaitė, į v. vl. I. R. Morkūnaitė, į II pat. I. išlaikė V. Janulaitytė, į skautų "Mirgos" dr. v. pervestos kandidatėmis V. Stabačinskaitė, A. Siminkevičiūtė ir R. Slapšytė. Vyriausio skautininko įsakymu Vėlavos žymeniui apdovanoti v. sl. A. Šeškus, v. sl. A. Simanavičius ir v. sl. R. Marijošius; pažangumo žymeniui — sl. V. Goteitas, sl. G. Senkevičius ir vl. A. Stauskas; tuntininko įsakymu į sl. I. pakeltas V. Asevičius, į psl. I. M. Tarvydas. Buvo pristatyti ir gėlims apdovanoti Lietuvos kariuomenės kūrėjai-savanoriai. Jų vardu p. Kazlauskas pasveikino skautišką jaunimą. Po jo sveikino KLB Toronto apylinkės vald. pirm. M. Abramaitis. Trumpai dar kalbėjo s. P. Saplienė ir s. D. Keršienė tunto vėlavos perdavimo apeigoje. Pasitraukusi tuntininkė buvo apdovanota austu adresu ir gėlimis. Oficialioji dalis baigta Tautos himnu ir vėlavų išnešimu. Tai daliai vadovavo ps. G. Kalinauskas. Improvizuotą laužą tvarkė V. Barakauskaitė ir B. Palulytė. Deklamacijos, šūkių, dainėlių ir Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas sudarė antrosios dalies turinį. Sueiga baigta vakarine skautų malda, po kurios sekė kavutė ir laisvas pabendraavimas.

• Visais "Satrijos" tunto reikalais prašoma kreiptis į s. Danutę Keršienę, 487 Windermere Ave., Toronto, Ont. M6S 3L5, tel. 762-5521. Naujosios tuntininkės pavaduotoja — V. Grybienė, ižd. — ps. A. Šeškuviene.

• Bendras "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų posėdis — vasario 23 d., 11 v. r., skautų būkle.

• Tarpautinė skautų susimasty-mo sueiga — vasario 22 d., 2 v. p. p., 817 Mt. Pleasant Rd. • C. S.

Studentų žinios

Ateinantis susirinkimas — vasario 26, trečiadienį, 6.30 v. v. St. Michael's College patalpose. Kalbės dr. Dreifels tema "Ar lituanistiniai kursai rengtini universitete?" Taip pat bus diskutuojamas klausimas "Ar Lietuvos egzistavimas yra pateisina-mas?" Bus nominacijos į sekančių metų valdybą. Norime priminti, kad studentų klubui gali priklausyti visi studentai Toronto ir York uni-versiteto, kolegijų ir taip pat XIII skyriaus mokiniai, norį tęsti mokslą. Visi yra maloniai kviečiami į susirinkimą.

Studentų žinios

Ateinantis susirinkimas — vasario 26, trečiadienį, 6.30 v. v. St. Michael's College patalpose. Kalbės dr. Dreifels tema "Ar lituanistiniai kursai rengtini universitete?" Taip pat bus diskutuojamas klausimas "Ar Lietuvos egzistavimas yra pateisina-mas?" Bus nominacijos į sekančių metų valdybą. Norime priminti, kad studentų klubui gali priklausyti visi studentai Toronto ir York uni-versiteto, kolegijų ir taip pat XIII skyriaus mokiniai, norį tęsti mokslą. Visi yra maloniai kviečiami į susirinkimą.

Studentų žinios

Ateinantis susirinkimas — vasario 26, trečiadienį, 6.30 v. v. St. Michael's College patalpose. Kalbės dr. Dreifels tema "Ar lituanistiniai kursai rengtini universitete?" Taip pat bus diskutuojamas klausimas "Ar Lietuvos egzistavimas yra pateisina-mas?" Bus nominacijos į sekančių metų valdybą. Norime priminti, kad studentų klubui gali priklausyti visi studentai Toronto ir York uni-versiteto, kolegijų ir taip pat XIII skyriaus mokiniai, norį tęsti mokslą. Visi yra maloniai kviečiami į susirinkimą.

Studentų žinios

Ateinantis susirinkimas — vasario 26, trečiadienį, 6.30 v. v. St. Michael's College patalpose. Kalbės dr. Dreifels tema "Ar lituanistiniai kursai rengtini universitete?" Taip pat bus diskutuojamas klausimas "Ar Lietuvos egzistavimas yra pateisina-mas?" Bus nominacijos į sekančių metų valdybą. Norime priminti, kad studentų klubui gali priklausyti visi studentai Toronto ir York uni-versiteto, kolegijų ir taip pat XIII skyriaus mokiniai, norį tęsti mokslą. Visi yra maloniai kviečiami į susirinkimą.

Studentų žinios

Ateinantis susirinkimas — vasario 26, trečiadienį, 6.30 v. v. St. Michael's College patalpose. Kalbės dr. Dreifels tema "Ar lituanistiniai kursai rengtini universitete?" Taip pat bus diskutuojamas klausimas "Ar Lietuvos egzistavimas yra pateisina-mas?" Bus nominacijos į sekančių metų valdybą. Norime priminti, kad studentų klubui gali priklausyti visi studentai Toronto ir York uni-versiteto, kolegijų ir taip pat XIII skyriaus mokiniai, norį tęsti mokslą. Visi yra maloniai kviečiami į susirinkimą.

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Vitas Gerulaitis Roanoke įvykusiame tarptautiniame teniso turnyre baigėme neužtarnauti pralaimėjo nelabai žinomam anglui R. Taylor 7-6; 7-6. V. Gerulaitis daro žymią pažangą — vis dažniau ir dažniau pasirodo teniso turnyrų viršūnėse.

Danutė Valaitytė kartu su Kanada lengvaatlečių rinktinė Kaledų atostogų metu buvo išvykusi į Arizoną treniruotis ir pasirodė olimpinėms žaidynėms Montrealyje. Grįžusi į Kanadą dalyvavo atrankinėse 880 jd. bėgimo rungtynėse Maple Leafs uždary patalpų varžybų rinktinę sudaryti. Bėgdama pertempė raumenį ir ypatingos pasekmės nepasiekė. Atrodo D. V. yra rimta kandidatė 1976 m. olimpinėms žaidynėms.

Kanados stalo teniso moterų komanda, kurios sudėtyje žaidžia dvi lietuvaitės, pasaulinėse pirmenybėse šiais metais nepasiekė. Praėjusiose pirmenybėse jos laimėjo 20-tą vietą, šiais metais nukrito į 21-mą. Kanados moterų nugalėjo šveicariją 3:1, Graikiją 3:2 ir Braziliją 3:0. Pralaimėjo N. Zelandijai ir Liuksemburgui po 3:1. Pažymėtina, kad kanadietės B. Bendruomenės pirmenybėse nugalėjo N. Zelandiją 3:0, o šį kartą pralaimėjo. Pagal visus duomenis, kanadietės savo grupėje turėjo laimėti visas rungtynes. Kanadai šiose pirmenybėse atstovavo V. Nešukaitytė ir B. Plučaitė.

VYČIO ŽINIOS

Kanados sporto apygardos krepšinio pirmenybėse dalyvavo 3 Vyčio komandos. Geriausiai pasirodė mergaitės A (18 m.), kurios, do kartu nugalėjusios Aušrą, tapo šios grupės meisterėmis. Vasario 8, šeštadienį, Vyttis laimėjo 44:15, sekmadienį 32:20. Komandoje daug gabių žaidėjų. Turint gerą trenerį, galima išugdyti labai pajėgią komandą. Komandoje ir dabar išsiskiria S. Underytė, kuri ypatingai gerai žaidė šeštadienio rungtynėse, įmesdama net 27 krepšius. Meisterių komandoje žaidė: S. Underytė 38, J. Zukauskaitė 7, K. Stočkutė 6, R. Matulaitytė 8, L. Zukauskaitė 3, R. Gustaitytė 6, V. Jurkutė 8.

Jauniai A (18 m.) pirmosioms rungtynėms pritrūko žaidėjų. Su pakolintais žaidėjais nors ir nugalėjo Hamiltono Kovą 67:64, tačiau laimėjimas nebuvo užskaitytas. Antrose rungtynėse teko pralaimėti ūgiu pranašesniems Aušros krepšinininkams 38:69. Nors laimėjimų šioje klasėje nepasiekta, tačiau atskiri žaidėjai išsiskyrė kaip daug žadan-tys krepšinininkai. R. Duliūnas, nors žaidė prieš žymiai augštesnius žaidėjus, visuomet surasdavo krepšį ir vadovavo visam žaidimui. Žymią pažangą daro A. Siminkevičius. Komandoje labai trūko E. Petrusėvičiaus ir A. Stausko. Žaidė: R. Duliūnas 33, A. Siminkevičius 20, E. Tamašauskas 4, R. Petronis, P. Zalnie-rūnas 8, P. Stauskas, A. Valickis 21, R. Sriubickis 14, V. Brožis 5.

Vyrų gerai laikėsi prieš Aušrą nors ir pralaimėjo 73:106. Prieš silpnesnį priešininką Montrealel Taurą nedovanotinai žaidė be pastangų laimėti. Kaikurie išsiskyrė savo žaidimu. Tai V. Dementavičius 40, V. Juzėnas 31 ir visuomet kovingas R. Saplys 20. Komandoje dar žaidė: A. Klimas 6, A. Duliūnas 18, A. Stan-kus 8, V. Kaknevičius, R. Bumelis 4, T. Akelaitis 9, Nacevičius 27, Ju-revičius 1, A. Vitkus 2. Tai gražus būrys krepšinininkų, tačiau padėti būtų žymiai pagerinę, jei aikštėje būtų pasirodę broliai Didžbaliai.

Jauniai D-II (12) CYO pirmenybėse padarė staigmeną, sužaisdami lygiomis 19:19 su pajėgia Aušros komanda. Vytiečiai laimėjo pirmą puslaikį 16:5, tačiau neatlaikė spaudimo ir pasitenkino lygiosiomis. Žai-

dė: J. Ažubalis 7, A. Balsys 4, V. Banelis 2, R. Budrys 4, T. Rimkus 2, V. ir K. Vaitikai. Komanda susilaukė naujo trenerio J. Sileikos, kuris nori jaunuosius krepšinininkus padaryti gerais žaidėjais.

Jauniai B (16 m.) irgi neatsilikio nuo savo jaunesnių žaidėjų ir tose pačiose pirmenybėse nugalėjo Aušrą 40:37. Žaidė: R. Duliūnas 12, R. Bumelis 9, P. Stauskas 3, L. Kaknevičius 2, Petronis 2, E. Petrusėvičius, Karol 17, Ivanauskas, Tarvydas.

Jauniausios mergaitės (12 m.) irgi laimėjo CYO lygos rungtynes. Jos nugalėjo St. Edwards 12:9. Žaidė: I. Balytė, Slapšytė, A. Sinkevičiūtė 4, Kasperavičiūtė, R. Balinaitė 2, L. Radzevičiūtė 2, K. Simkutė 2, Žilinskaitė.

Visos komandos užbiagė pirmenybių varžybas ir pateko į baigminius peržaidimus. Šiais metais iš viso pirmenybėse dalyvauja 6 jaunųjų krepšinininkų komandos.

Mūsų rėmėjams M. Ignatavičiui ir L. Kirkiliui už nuolatinę šimtinę nuosirdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Kanados apygardos prieauglio krepšinio pirmenybės įvyks vasario 23 d. Jauniai B klasės rungtynės prasidės 12.30 v. Anapilio salėje, o jauniai C ir D klasių rungtynės prasidės 12.30 v. Priskikimo par. salėje. Pirmenybėse dalyvaus Aušros, Vyčio ir Hamiltono Kovo klubų komandos.

Baltiečių slidinėjimo pirmenybės įvyks vasario 22 d. Blue Mountain prie Collingwood. Norintieji pirmenybėse dalyvauti prašomi kreiptis į klubo slidinėjimo sekcijos vadovą R. Sungailą tel. 239-1047.

Moterų krepšinio komanda vasario 4 d. nugalėjo IPA 51:24. Daugiausia taškų iškovojo D. Norkutė — 21. Vasario 11 d. pralaimėjo York Raiders komandai 40:42. S. Ranonytė įmetė 18 krepšių.

Jauniai B krepšinio komanda vasario 9 d. pralaimėjo St. Bridges komandai 43:48. Gatavecas, Karosas ir Stončis įmetė po 12 krepšių. Butelkis 6, Rasiulis 1, o Kairys ir Morkūnas padėjo žaisti.

Kanados apygardos pirmenybėse Aušros vyrių krepšinio komanda pirmose rungtynėse susitiko su Vyčio komanda. Rungtynes laimėjo stipria persvara 160:75 (50:28). Antrose rungtynėse žaidė su praėjusių metų čempionu Ročesterio Sakalu. Aušra laimėjo 115:63 (60:26). Idoliausios buvo baiginės rungtynės tarp Aušros ir Hamiltono Kovo. Jas stebėjo apie 200 žiūrovų Anapilio salėje. Vienu laiku Aušra buvo atsilikusi net 20 taškų. Paskutinėse 5 minutėse dar buvo 16 taškų Aušros nenaudai. Tada Aušra pasivijo ir pralenkė, laimėdama apygardos čempionatą 91:85 (37:40). Geriausiai pasirodė Miniotos, Underys, Kaknevičius ir Nekrošius. Pirmose rungtynėse taškus laimėjo S. Kaknevičius 26, R. Underys 17, E. Norkus ir V. Radžiūnas po 10; antrose — S. Kaknevičius 10, E. Norkus 14, P. Miniotas 12, K. Bartusevičius 11 ir A. Nekrošius 10. Baiginiuose — Pr. Miniotas 29, S. Kaknevičius 19, R. Underys 15 ir A. Nekrošius 14.

Jauniai A pirmas rungtynes žaidė su Vyčio komanda ir laimėjo 69:38 (35:19). Baigėme jauniai A pralaimėjo Hamiltono Kovai 49:50 (18:24).

Mergaitė A krepšinininkės turėjo žaisti dvi rungtynes su Vyčio komanda. Prieš rungtynes buvo sutarta skaityti bendrą taškų skaičių iš abiejų rungtynių. Aušrietės pralaimėjo 35:76. Pirmų rungtynių pasekmė buvo 15:44. Aušros komandoje žaidė Ald. Plučaitė, Il. Paškauskaitė, D. Grabauskaitė, D. Vaškevičiūtė, R. Zubrickaitė, P. Simutytė ir L. Radžiūnaitė, V. M.

Pajieškojimas

Dirbanti lietuvių našlė, 55 metų amžiaus, ieško gero būdo gyvenimo draugo. Laiškus rašyti šiuo adresu: Sagitarė, c/o "T. Žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

Latvių tautinių šokių grupės "Daugavina" narys Andris Grants su Prane Šarkute, "Atžalyno" šokėja, baiginiame šoukyje baltiečių vakare Toronte. Jame dalyvavo ir kaimurios baltiečių grupės.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ likęs tik vienas naujas namas, kiti 2 jau parduoti; 6 kambariai, 1½ vonios, privatus įvažiavimas, garažas, balkonai, kaina sumažinta, galima greitai užimti.

GRAŽUS DUPEKSAS. Atskiras rupių plytų pastatas, 2 apartamentai po 3 miegamuosius ir pilnai užbaigtas rūsys; viskas labai moderniai įrengta; vandeniu apšildomas, 2 garažai, High Park rajone. Jei pamatysite, tai ir pirkite.

GEOFFREY GATVEJE, netoli parko, atskiras 3-jų šeimų namas, 5 kambariai pirmame aukšte; iš viso 13 kambarių per 3 augštus; parduoda senutė, nes eina į mažesnį butą.

MISSISSAUGA. Gražus vienaaužstis, netoli Anapilio, 4-rių miegamųjų, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas, tik 2-jų metų senumo; gražus sklypas; \$30,000 įmokėti. Atviras morgičius.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas bei skolų. Įmokėti apie \$10,000 ar mažiau.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A. L. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9% už 1 m. term. dep.
8½% už 90 d. term. dep.
8¼% už taupymo s-tas
8¼% už pensijų planą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

10% už asm. paskolas
10% už mortgičius

AKTYVAI virš 9 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v.r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prities specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Spv. P. Užbalis

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

• Sąžiningas patarnavimas
• Parūpiname mortgičius
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę bet kuriame rajone.
102 Riverwood Parkway Toronto, Ontario M8Y 4E9 Telefonas 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Jvairūs spaudos

darbai: leidiniai,

programos,

visi verslo bei

reklaminių

spaudinių

jau pasiekė 6%. Iš bendro 9.683.000 dirbančių kanadiečių skaičiaus be darbo buvo 817.000. Taigi, pamažu artėja prie pilno milijono. Ontario provincijoje kaltė daugiausia tenka krizei patekusioms automobilių gamykloms, kurios iš maždaug 106.000 darbininkų jau yra atleidusios apie ketvirtadali. Amerikos automobilių gamyklose darbo neteko apie 200.000 darbininkų. Pagrindinėmis priežastimis tenka laikyti benzino pabranginimą ir pačių automobilių peraugstas kainas, ypač Kanadoje, kur į jas yra dar įskaitomas ir 12% federacinis pardavimo mokeskis. Iš dalies yra kalta ir Kanados automobilių gamintojų unija, savo nariams išreikalavusi atlyginimų sulyginimą su amerikiečiais, augstas pensijas, specialų papildą, kuris nedarbo metu su valstybine drauda užtikrina savaitines 90% buvusio atlyginimo pajamas. Automobilių gamyklos, patenkintos unijos reikalavimus, kasmet didino automobilių kainas, kol jos pagaliau pasidarė nepakeičiamos didelė kanadiečių daliai. 1973 ir 1974 m. statistika liudijo didėjantį kanadiečių posūkį į importuojamus mažesnius bei pigesnius automobilius. Tačiau ir šiam importui yra užkrautas 15% maitas, kai tuo tarpu JAV jis tesiekia 3%. Automobilių gamyklos ir JAV, ir Kanadoje, viliodamos pirkėjus, už kiekvieną nupirktą automobilį dabar grąžina po \$200-\$500 nuo jo gerokai išpuštos kainos. Tai betgi tėra laikinė priemonė, nes 1975 m. pabaigą krito visų gamyklų pardavimų automobilių skaičius, sumažėjo pelnas.

Albertos provincijos dervinuose Atabaskos smėlynuose Kanada turi apie 300 milijonų statinių naftos. Problema sudaro brangios technologinės priemonės naftai išskirti iš smėlio. Šiam tikslui didžiosios naftos bendrovės buvo sudariusios jungtinę "Syncrude Canada" bendrovę, kuri turėjo pastatyti specialią įmonę, galėsiančią kasdien tiekti 125.000 statinių naftos. Pradinė tokio projekto \$350 milijonų suma 1972 m. pakilo iki \$750 milijonų ir pernai rudenį pasiekė \$2 milijonus. Federacinės vyriausybės įvestas naftos kainų užšaldymas vietinėje rinkoje ir pajamų mokesčio padidinimas naftos bendrovėms gerokai sumažino jų pelną, kurio didžioji dalis yra skiriama naujos naftos pajėškoms. Dėl šios priežasties pradėjo brąškėti "Syncrude Canada" bendrovė, nes \$2 milijonai iš tikrųjų yra didelė ir rizikinga suma naujam procesui. Likusios trys bendrovės — "Imperial Oil", "Gulf Oil Canada" ir "Canada-Cities Services" taip pat pradėjo svyruoti. Kadangi Kanadai gresia turimų naftos šaltinių išsekimas, projektą nutarė gelbėti net trys vyriausybės.

Federacinė vyriausybė su \$300 milijonų projekto įgyvendinimą sutiko paremti 15%, Albertos vyriausybė su \$200 milijonų — 10% ir Ontario vyriausybė su \$100 milijonų — 5%. Šios vyriausybės su \$600 milijonais perima 30% viso projekto, jo kontrolę palikdamos minėtoms bendrovėms, kurios savo investicijas sutiko padidinti iki \$1,4 milijono. Jeigu išlaidos padidės, jas taip pat procentiniu požiūriu turės padidinti ir Otava su Alberta bei Ontario provincija. Kritikams nepatinka, kad valdinis kapitalas nekontroliuos projekto, vadžias atiduodamas privačiam kapitalui. Jie betgi užmiršta šios investicijos didelę riziką tokiu atveju, jeigu iš smėlio išsunkta nafta pasidarys perbrangi vartotojams ir neįstengs varžytis su natūralia naftos šaltiniais pasaulyje. Iš kitos pusės taipgi negalima užmiršti fakto, kad valdinės bendrovės paprastai paskęsta biurokratizme ir nesugeba veikti ekonomiskai.

Ontario darbo ministerio J. MacBeth pranešimu, minimalus atlyginimas provincijoje nuo š.m. gegužės 1 d. bus padidintas iki \$2,40, statybos darbininkams — iki \$2,65, studentams — iki \$2. Praktiškai tai reikiška 15 centų padidinimą pirmom dviem grupėm ir vos 10 centų — studentams. Tokį minimalų atlyginimą gauna nemažai Ontario gyventojų, dirbančių nedidelėse įmonėse, kuriomis visiškai nesirūpina didžiųjų įmonių unijos.

Provincinis parlamentas patvirtino Ontario loterijos bendrovės įsteigimą. Leidimas pačiai loterijai jau buvo išrūpintas 1970 m. Metinis loterijos biudžetas — \$100 milijonų, kurių 40 milijonų bus išmokėta laimėtojams, o 20 milijonų panaudota reklamai ir bilietų pardavėjams. Pelną numatoma turėti \$40 milijonų. Jis visas teks R. Welch vadovaujamai kultūros ir pramogų ministerijai. Detalės tebedar nepasakelbos, bet tikimasi, kad loterija pradės veikti jau šia vasara.

ŠYPSENOS

• Sakykite, ką veiks jūsų sūnus, kai pagaliau baigs moks-lus?

— Manau, išeis pensijon!

Laimingas tėvas

— Sveikinu tave, tėtė! Tu pats laimingiausias tėvas iš visų.

— Kuo gi tu mane nudžiugini, sūneli?

— Visiems tėvams reikės leisti pinigų naujiems vadovėliams, o tau — ne. Mane paliko antriems metams.

— Tai vėl renki išmaldą? Gir-dėjau, kad gavai palikimą, tai jau neberekėtų elgetauti.

— Tiesa, gavau. Bet ar dėl to aš turiu nieko nebeveikti? Parinko Pr. Alš.

TORONTONT

Kiekvienais metais Toronto Maironio mokykla mini Vasario 16-tąją. Šiais metais minėjimas turėjo būti skirtingas nuo kitų tuo, kad turėjo į mokyklą atsilankyti Simas Kudirka. Visi mokiniai į mokyklą atėjo gražiai pasipuošę ir visi prideramai pasirodę. Kartu buvo jaudinanti įtampa. Bet koks buvo didelis jaunų širdžių nusivylimas, kai 12 v. mokyklos garsiakalbiai pranešė liūdną žinią, kad Simas Kudirka negalėjo laiku atskristi. Reikia manyti, kad kalbos aplinkybės, o ne asmenys, nuo kurių priklausė svečio laiku pristatymas į Torontą. Mes, suaugusieji, neturime teisės užgauti jaunų širdžių.

J. R. Simanavičiaus vadovaujamoje televizijos valandėlėje gražiai su Vasario 16 šventės programa pasirodė mokyklos VII skyrius, paruostas mokykl. L. Senkevičienės. Dar šiais mokslo metais numatoma ir daugiau mokyklos pasirodymų.

Mokyklos vedėjas

Jachtų vadų pasitarimas įvyko vasario 2 d. Toronte. Dalyvavo ir dalis jų įgulų. Torontui atstovavo M. Empakeris, E. Sabaliauskas ir B. Stundžia. Iš Burlingtono atvyko V. Venkevičius. Taip pat dalyvavo ir "pirmieji kapitono pavaduotojai" — jachtų vadų žmonos. Be to, prisidėjo keletas iš įgulų — M. Grincevičius iš Langtono, L. Stripinis ir A. Sabaliauskas iš Toronto. Tartasi apie ateinančios vasaros keliones Didž. ežeruose ir Karibų jūroje. Galimas būtų pasikeitimas jachtomis, nes vieni jachtas laiko Ontario, o kiti Huronų ežere.

Lietuvaitė perburiauo Atlantą 1974 m. Tai Aldona Kazakevičiūtė-Kazak, kuri dirbo jachtose "Snowshoe". Per 32 dienas perburiauo Atlantą ir pasiekė Angliją. Pakeliui buvo sustota Azorų salose.

Atitaisymas. "T2" 6 nr. žinutėje apie Maironio mokyklos vakarą išspausdinta, kad p. Glo-benis loterijoje laimėjo J. Dargio paveikslą; turėjo būti dail. Dagio paveikslą.

Kūrėjų - savanorių Toronto skyriaus narių metiniame susirinkime, neatsiradus kandidatų, palikta ta pati skyriaus valdyba: pirm. V. Kazlauskas, išd. V. Streitas, sekr. S. Banelis.

Vienas lietuviškos spaudos rėmėjas, atsižvelgdamas į sunkią tautiečių būklę P. Amerikojė, užsake keturias "T2" prenumeratas oro paštu. Tam reikalingi jį atsiuntę \$96. Jo dėka "T2" dabar siuntinėjami dviem lietuvių veikėjams Brazilijoje, vienam Argentinoje ir vienam Urugvajuje. Tam duosniam tautiečiui, kuris nenorėjo net savo pavardės skelbti, priklauso visų padėka.

Iš Lenkijos gautas laiškas Simui Dovydaičiui. Atsiimti "T2" redakcijoje.

Pensininkų pobūvis. Vasario 10 d. I-jo lietuvių pensininkų klubo valdyba Priskelimo par. Parodų salėje suruošė Užgavėnių pobūvį — vakariene. Ją pavairino ateitininkų moksleivių programa su šokiais, dainomis ir vaidinimu "Jūratė ir Kastytis". P. L. Mačionienė, turėdama gražų balsą, susirinkusius linksmino smagiomis dainomis. KKK Moterų Dr. J. Priskelimo sk. narės A. Kuolienė, B. Vaitiekūnienė ir G. Kaknevičienė tvarkė loteriją, kuriai laimikis padovanoto patys pensininkai. Buvo ir rankdarbių parodėlė: pensininkų piešti ir siuvinėti paveiksai, mozaikos dalykai, įvairios ornamentinės žvakės. Vakariene praėjo labai jaukiai ir linksmiai. Būrelio valdyba visiems prisidėjusiems prie vakarienos pasisekimo nuoširdžiai dėkoja. Didelė padėka ir E. Marcinkevičienei už \$50 auką. V-ba

"Bloor West Villager" 1975 m. vasario numerį išspausdino Prano Alšeno straipsnį "Lithuania's Independence Day". Jame autorius rašo, kad šiais metais lietuvių mini 57-ąją nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, atpasakoją paskelbimo istoriją ir pateikia statistinių duomenų apie rusų kolonizaciją Lietuvoje.

Tradiciinis šūpinys, ruoštas Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos Priskelimo salėje vasario 11 d., ir šiemet buvo labai sėkmingas — dalyvavo apie 200 asmenų. Smulkiau apie šį renginį žada painformuoti pačios rengėjos.

Nekilnojamo turto pardavimo-pirkimo agentūros savininkas Kronas susijungė su "Orbit Realty Services Ltd." ir dabar vadinasi "Kronas Real Estate Ltd." Bendrovės pirmininkas — Balyš Kronas, vicepirm. M. Chabursky. Ši bendrovė veikia plačiu mastu ir turi savo raštines daugelyje vietovių. Ji patarnauja ir tais atvejais, kai kas nors išsikelia gyventi į kitas Kanados sritis ir nori pirkti bei parduoti nuosavybę.

Kanados radijo-televizijos komisija išleisdino informacinę knygelę "Directory Multilingual Broadcasting in Canada". Joje išspausdintas įvadinis komisijos pirm. P. Juneau žodis ir gana ilgas etninio radijo programų vedėjų pavardžių sąrašas. Lietuvių skylyje įrašyti J. R. Simanavičius ir Feliksas Valys (jo vadovautas liet. radijo pusvalandis Vankuverje nebeveikia). Neįrašyta Montrealio lietuvių radijo programa, vadovaujama L. Stankevičiaus. Papildymų ar pataisų reikalau kreiptis: Multilingual Broadcasting Directory, Research Branch, Canadian Radio-Television Commission, 100 Metcalfe St., Ottawa, Ont. K1A 0N2.

PADEKA

Nuoširdžiausiai dėkojame už suruošimą mūsų mamytėi išleistuvių, už linkėjimus ir dovanas. Ypatingą padėką rengėjoms: A. Dobilienėi, B. Prakupienėi ir visoms prisidėjusioms bei dalyvavusioms: O. Azubailienėi, J. Bacevičienėi, G. Bacevičienėi, V. Balaišienėi, O. Derliūnienėi, A. Dobilienėi, O. Jusienėi, M. Genčiūvienei, N. Grigutytėi, Laurinaitienei, J. Liutkienėi, A. Kacskienėi, A. Kuncaitienei, L. Krakauskienei, D. Mačienėi, Mačienėi (mamai), O. Marcinkevičienėi, A. Pajaujienėi, I. Pečiūlienei, B. Prakupienėi, I. Matušaitienei, M. Neverauskienei, B. Stanulienėi, A. Stungurienėi, G. Vaitkienėi, A. Zakevičienėi, I. Ziurinskienėi ir p. Pečiūlienei už asmeninę dovaną. Jūsų parodytas nuoširdumas pasiliks visuo-met mūsų širdyse —

A. P. Kružikai

PAKILIOS NUOTAIKOS ŠVENTĖ

(Atkelta iš 1-mo psl.)

teris J. Yaremko.

Baigiant oficialiąją dalį, buvo priimtos atitinkamos rezoliucijos Kanados vyriausybei, prašant tęsti Lietuvos aneksijos nepripažinimą ir nepriimti sovietų siūlomo Europos saugumo konferencijoje dabartinių sienų pripažinimo.

Meninėje dalyje pirmiausia pasirodė "Gintaro" ansamblio mažųjų ir jaunesniųjų grupė, po jų — vyresniųjų grupės. Scena buvo pilnutėlė šokėjų. Lydimi savojo orkestro, jie pasigėrėtinai atliko tautinių šokių programą. Atskirai pasirodė "Gintaro" mergaičių oktetas, vadovaujamas D. Garbaliuskienės. Jis padainavo keletą lietuviškų dainų, kurios programoje nebuvo sužymėtos. Aplamai, "Gintaras" visiems daro gerą įspūdį ypač savo šokių kokybę. Jo vadovai yra R. J. Karasiejai, D. Nausėdienė; orkestro vadovas — J. Govedas.

"Varpo" choras, vadovaujamas jauno dirigento J. Govedo, padainavo keletą lietuviškų dainų. Erdvioje salėje jis skambėjo gana pajėgiai ir darniai. Savo programą varpiečiai baigė J. Zilevičiaus "Laisvės daina", kuri labai tiko šventės nuotaikai. Iškilinė baigta Lietuvos himnu, giedamu ir choro, ir visų dalyvių.

Stėpo Kairio muzikinio vienetą kanklininkės dalyvavo S. Kudirkos sutiktuvėse. Pastarajam įeinant salėn, jis skambino "Lietuva brangi".

Su geroku pavėlavimu prasidėjo banketas Lietuvių Namuose, nes programa Anapilyje užtruko nenumatyta ilgai. Bankete dalyvavo apie 400 asmenų, kurių tarpe galėjo būti apie 100 kvietinių svečių. Toronto mies-to savivaldybės atstovas C. Vaughan, pasitėkęs apyl. pirm. M. Abromaitį, perskaitė raštą, skelbiantį vasario 16 Lietuvių Dieną. Svečių tarpe buvo Baltijos valstybių konsulai su Ponomis, dr. S. Haidasz, rašytojas Len Peterson, C. McCullough ir kt. Sveikinimo žodį tarė dr. S. Haidasz, provincinės valdžios atstovas N. Leluk, ponia Eayrs, metropolinės miesto tarybos atstovas T. O'Donohue, W. Boytchuk ir kt. Banketo pranešėju buvo A. Puteris, kuris gražia anglų kalba mokėjo prabilti į svečius. Atskirą žodį

svečiams tarė apyl. pirm. M. Abromaitis. Garbės svečiui S. Kudirkai apyl. valdybos pavestas V. Aušrotas įteikė dovaną \$1.500. Tai torontiečių sudėtos aukos. Jų bus ir daugiau — likutis bus įteiktas vėliau.

Banketo metu trumpą žodį tarė ir S. Kudirka. Vertėju buvo Almis Kuolas. Iš banketo S. Kudirka su palydovais nuvyko į 79 kanalo televizijos stotį, kur dalyvavo atitinkamoje programoje. Prieš tai jis turėjo pasikalbėjimą su dienraščio "The Toronto Sun" atstove C. Willson, kurios platus reportažas buvo išspausdintas vasario 17 d. laidoje. Pirmadienį S. Kudirka su palydovais buvo priimtas metropolinio Toronto tarybos pirm. P. Godfrey.

Meninę banketo dalį atliko "Atžalynas". Ypač įspūdingas buvo Darguostės šokis, atliktas estų, latvių ir lietuvių šokėjų.

Šių metų Vasario 16 jau praeityje. Ji praėjo su didesniu entuziazmu nei kitais metais. Ši kartą nereikėjo svetimų salų — užteko savų. Visas ėjo gana sklandžiai, išskyrus S. Kudirkos pavėluotą atskridimą. Prie mažesnių nesklaidumų reikia prisikaityti svečių pristatymą bankete. Visi dalyvaujantieji laukia bent vardinio supažindinimo. Galėjo būti daugiau etninės spaudos atstovų. Jų dalyvavimas tuo naudingas, kad apie lietuvių šventę aprašo savo spaudoje. Vyresniosios kartos tautiečiai, nepakankamai moką angliskai, neturėtų sakyti viešų kalbų. Tą pareigą daug geriau gali atlikti jau čia mokslus baigusieji. Buvo šiek tiek ir techniško nesklaidumo, bet jų tokio masto šventės sunku išvengti. Rengėjai gana rūpestingai viską planavo bei rengė. Anapilio salė specialiai buvo paruošta iškilmingai šventei — nupirkta užpalkinė scenos užuolaida, įrengti prožektoriai, kurie sudarė tautines spalvas scenos fone ir ryškino Vytį bei įrašą "Apsaugok Augščiausias tą mylimą šalį". Bv.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537.

MEDUS

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bitynų: 30 Dawson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PARDUODAME LIETUVISKUS
SŪRIUS, estišką duoną. Didelis
mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Ontario nori, kad jūs gautumėte atitinkamą dalį 375 milijonų dolerių sumos mokesčių kreditus

Tūkstančiai Ontario gyventojų šiais metais gaus mokesčių kreditus. Žiūrėkite, kad ir jūs gautumėte atitinkamą savo dalį.

Jai gauti privalote įteikti užpildytą federacinės valdžios pajamų mokesčių formą (net ir tuo atveju, jeigu nemokate pajamų mokesčių) ir Ontario mokesčių kredito formą (Ontario Tax Credit), kuri ateina kartu su pirmąja.

TURITE KLAUSIMŲ? Galite nemokamai pasukti telefono numerį "0" ir paprašyti telefonistę, kad sujungtų su numeriu ZENITH 8-2000. Metropolinio Toronto gyventojai, kurie naudoja vietiniu telefonu, teskambina 965-8470.

Ontario's *fair share* TAX CREDIT SYSTEM

William Davis, Premier
Arthur Meen, Minister of Revenue

FHH751B

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M6R 1X3

Visais keliomis reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t. t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjams gali pirkti specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 93% svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave.,
ISTAIGA Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Iškilingai paminėti Vasario 16 pamaldų metu ir minėjime. Paruošiant salę, Anapilio administracijai teko įdėti daug pastangų. Tiems darbams vadovavo Anapilio sodybos pirm. A. Rinkūnas. Daug darbo įdėjo elektrikas Vl. Paliulis, autoakštes tvarkytojas M. Vaišvila ir Anapilio moterų būrelis (paruošiant kavą).

— Svečias Simas Kudirka antradienį apžiūrėjo Anapilio sodybą.

— Šį šeštadienį, vasario 22 d., Anapilio sodyboje Vasario 16 minėjimą rengia KLB Oakvillės apylinkė. Oakvillės lietuviai yra labai aktyviai įsijungę į Anapilį savo veikla. Oakvillietis Jonas Žilaitis yra parapijos tarybos pirmininkas.

— Tikybos pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai, dėstomos sekmadieniais po 11 v. pamaldų klebonijos patalpose.

— Sveikiname Mamertą ir Janiną Duliūnus, švenčiančius vedybų sidabrinę sukaktį. Sukaktuviniškas yra didelės entuziazmo ir auklėtojas sportuojančio jaunimo.

— Anapilio salėje kas savaitę vakarų vyksta sportininkų žaidynės.

— Gavėnios rekolokacijos Lietuvos Kankinių parapijoje bus kovo 20-23 dienomis prieš Verbų sekmadienį. Jas ves kun. A. Tamošaitis, SJ, iš Čikagos.

— Kovo 2 yra Tikinčiosios Lietuvos diena. Ta proga bus daroma specialiai rinkliava paremti tėvynėje persekiojamus tikinčiųjų bendrijos narius.

— Pamaldos: 10 v.r. už a.a. Antaną Čirūną, 11 v. už a.a. Elzbieta Gecevičienę.

Lietuvių Evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., bažnyčioje II metų konfirmandų pamoka.

— Sekmadienį, 9.30 v. ryto, pamaldos, sekmadienio mokykla bei I metų konfirmandų pamoka.

— Sekmadienį, 6.30 v.v., bažnyčioje įvyks š.m. metinis visuotinis parapijos susirinkimas, kuriame bus renkami šeši tarybos nariai. Šiais metais ypatingai svarbu visiems liuteronų parapijiečiams dalyvauti, norint liutoniškius evangelistus interesus apsaugoti. Lietuvių sudaro didesnę parapijos dalį. Reikia tik susiklausymo bei vienybės ir visi nešikūmai bei trukdymai liutoniškių veiklai išnyks. Todėl visų liutoniškių parapijiečių dalyvavimas būtinas. Turėtume žvelgti į kiekvienos liutoniškos parapijos egzistenciją išsivijoje kaip į didįjį Dievo dovaną. Be to, būti parapijos nariu yra privilegija. Lietuvių evangelikų parapija Toronte yra bazė visai evangeliškai veiklai rytinėje Kanadoje. Didžiausioje Kanados liutoniškių bendruomenėje mūsų parapijos dabartis bei ateitis yra ne diskutuotinas klausimas. Laikas tai įžvelgti bei visiems įsijungti ir aktyviai prisidėti prie šios žaliuojančios evangeliškos šakelės Kristaus vinymedyje. Mandagių pasyvumu tikso nepasieksime.

Lietuvių Namų žinios

— Vasario 23, sekmadienį, 4 v.p.p., „Aukuro“ vaidinimas „Tėvų kaltė“ (plačiau žiūr. skelbime).

— Kovo 2, sekmadienį, žemutinėje LN salėje — „Atžalyno“ pobuvys.

— Kovo 8, šeštadienį, TULSK šokių viršutinėje salėje.

— LN narių susirinkimas — kovo 23 d.

— Nauji nariai: Romas Marijošius, imokėjęs \$10, Marius Rusinas — \$10, Cindy Vilembrekas — \$1, Rudy Vilembrekas — \$1, Matas Guoba — \$25 (papildomai), Andrius Bigauskas — \$10, Vilijus Pranskevičius — \$100, Alfredas Virkutis — \$100, Vincas Beresnevičius — \$100 Vladas Germanavičius — \$50 (papildomai).

— Adomas ir Ona Kuniaučiai nušipirko namą Anapilio kaimynystėje.

— VIENINTELIS KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALIOS GYDYMO SVEIKATOS KLİNKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji jūdesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

— MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalių, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

— FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

— JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampus Bloor-Durle gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Nuosirdi užuojauta Birutei Čepaitienei, mirus Detrote jos tėveliui; V. Skrinkui, mirus jo dėdei Jurgiui Mitkui.

— Pr. sekmadienį mūsų šventovėje atnašautos koncelebracinės Vasario 16 Mišios. Dalyvavo Simas Kudirka ir su dviem skautėm atnešė aukas. Per Mišias giedojo solistai J. Sriubickienė ir Br. Marijošius, kurį smuiku palydėjo D. Pomerancaitė-Mazurkevičienė. Pritaikytas giesmės giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muz. E. Kriščiūno.

— Choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v. Koncertas — kovo 23 d.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos bus tuoju po 10 v. Mišių LV namuose.

— Šį sekmadienį po 10 v. Mišių bus susirinkimas tėvų, kurių vaikai ruošiasi pirmajai Komunijai, LV namuose, 57 Sylvan Ave.

— KLB Moterų Dr-jos mūsų par. skyrė susirinkimas įvyks šį sekmadienį po 11.15 Mišių Parodų salėje. Paskaita skaitys I. Kairienė tema — „Veido odos priežiūra“. Kviečiamos visos narės ir viešnios.

— Parapijos vakarienė, kuri įvyks kovo 16 d., bilietus jau galima įsigyti pas V. Tasecką kavinėje. Vakarienės metu bus meninė programa ir parapijos loterijos laimingųjų bilietų trukimas.

— Parapijos loterija jau davė per \$7000 pelno. Dar daug kas yra neįtikėtinai šaknelės. Labai prašom visus kuo greičiau jas sugrąžinti ir, jei galima, pamiti dar vieną kitą knygelę platinimui.

— Parapijos susirinkimas ir 10 par. tarybos narių rinkimai bus kovo 23 d. tuoju po 11.15 v. Mišių.

— Religinis koncertas, kurį rengia latviai katalikai mūsų parapijos naudai, įvyks balandžio 6 d., 4 v.p.p., Blessed Sacrament šventovėje.

— Mišios: šeštadienį, 8 v. — už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienės; 8.30 v. — už Steponą Juodiką, užpr. J. Juodikienės; 9 v. — koncertacinės — už Stanislovą Kacelių, užpr. M. Basalykienės; už Vincą Girdauską, užpr. E. Girdauskienės; sekmadienį, 8 v. — už Oną ir Kazimierą Sandrius, užpr. O. Leskauskiene; 9 v. — už Liudviką Pūslį, užpr. E. Pūslienės; 10 v. — už Mykolą Ramanauską — II metinės, užpr. E. Norvaišienės; 1.15 v. — už Stasį Černiauską, užpr. parapijos choro; 7 v.v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės.

Pakilios nuotarkos šventė

Vasario 16 Toronte šiais metais buvo atšvęsta su ypatingai pakilia nuotarka. Prie jos daug prisidėjo Simo Kudirkos dalyvavimas. Toji nuotarka būtų buvusi dar pakilesnė, jeigu S. Kudirkos atskridimas šeštadienio rytą iš Čikagos nebūtų buvęs suvelintas nepalankaus oro. Labiausiai nukentėjo Maironio mokykla, kuri ištisus valandas laukė jo vizito ir nesulaukė, nes svečias tiesiai iš aerodromo turėjo vykti į Hamiltoną, kur jo laukė spaudos konferencija ir Vasario 16 minėjimas.

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metinės vasario 16, sekmadienį, prasidėjo pamaldomis visose trijose liutoniškių šventovėse. Daugiausia tautiečių dalyvavo Prisikėlimo šventovėje, kur dalyvavo S. Kudirka, gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis ir kt. Visur pamaldose dalyvavo organizacijos su vėliavomis ir labai gausūs tautiečiai.

Iškilingas Vasario 16 minėjimas, rengtas KLB Toronto apylinkės valdybos, įvyko Anapilio salėje 3 v.p.p. Tai buvo bene gausiausias dalyvavimas minėjimas pastaraisiais metais. Buvo paruošta apie 1.500 sėdimų vietų ir beveik visos liko užpildytos. Į salę buvo atlydėtas S. Kudirka gen. konsulo dr. J. Zmuidzino ir KLB pareigūnų. Išsiriakavusios skautės su darė garbės sargybą. Atlydėtas į sceną, S. Kudirka buvo sutiktas su gėlėmis duona ir vynu. Susėdus garbės svečiams į rezervuotą vietą, įžanginį žodį tarė apyl. pirm. M. Abramaitis. Iškilmės pranešėja Gabija Juozapavičiūtė invokacijai pakvietė kun. A. Simanavičių, OFM, Prisikėlimo par. kleboną. Sveikinimo bei padėšinimo žodį tarė gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis ir perskaitė iš Lietuvos atstovo Vašingtono gautą JAV valstybės sekretoriaus dr. H. Kissingerio sveikinimą. Štai jo tekstas:

„Man malonu išreikšti Jums ir liutoniškiams sveikinimus bei

Elektras rangovas

Atom Electric Co.

Atlieku visus elektros įrengimo darbus • 328 DUPONT ST. •

Tel. 923-7194 • Namų 766-8372

Toronto, Ontario

Savininkas A. ČEPONIS

Stud. A. Šileika anglų kalba supažindino svečius su S. Kudirka ir jo odiseja.

Pranešėja G. Juozapavičiūtė pristatė gana gausius kitataučius svečius, kurių tarpe buvo ir liutoniškių bičiulis buvęs minis-

(Nukelta į 9-tą psl.)

“AUKURAS”

kviečia visus į

25 METŲ JUBILÉJŲ

Vasario 21, penktadienį,
6 valandą vakaro,
Hamiltono Jaunimo Centre,
48 Dundurn N. —

parodos atidarymas;

7 v. v. — A. Kairo 3 v. pasaka

“Du broliukai” (vaikams)

Vaidins “Aukuro” aktoriai. Pertraukų metu — kava. lėjimas — laisva auka

TORONTO LIETUVIŲ
NAMUOSE, 1573 Bloor Street West,
vasario 23, sekmadienį, 4 valandą po pietų “AUKURAS”

vaidins E. BUTRIMO
4 veiksmų dramą

lėjimas — \$4 ir \$3

Vasario 22, šeštadienį,
6 valandą vakaro,
SUKAKTUVINĖ

“AUKURO”
PUOTA

Hamiltono Jaunimo Centre
PROGRAMOJE: 7 v. v. — “Praeities
nuotykių ir juokas”, aukuriečių pagerbimas,
vakarienė, baras, loterija ir t. t.
lėjimas — \$7.50

“Tėvų kaltė” (premjera)

Studentams ir pensininkams — \$1 pigiau

Studentai!

Ateikite visi į

SUSIRINKIMA

vasario 26, trečiadienį, 6.30 v.v.,

St. Michael's College patalpose.

Visi studentai Toronto ir Yorko universitetų, kolegijų
ir taip pat XIII skyriaus mokiniai kviečiami dalyvauti.

VALDYBA

Bilietai į premjerą “Tėvų kaltė”, statomą “Aukuro” Lietuvių

Namuose vasario 23 d., 4 v. p. p., gaunami: L. Namuose, Prisikėlimo parapijos patalpose, 1011 College St. Pradžia — 9 v.r. Prašome visus mokytojus dalyvauti.

Suvažiavimą rengia KLB švietimo komisija, kurią šiais metais sudaro: pirm. S. Martinkutė, garbės pirm. L. Tamošauskas, vicepirm. J. Andrulis, sekr. ir ižd. S. Bubelienė, bendraraščių sekr. V. Taseckas ir narė G. Juozapavičiūtė.

Iš okupuotos Lietuvos į Torontą gyventi atvyko ukrainietis smuikininkas Juri Mazurkevičius, kurio žmona yra Kipro Petrauskaitė. Jos tėvas buvo smuikininkas Pomerancas. Vokiečių okupacijos metu Petrauskai jį įdukrino ir tuo būdu išgelbėjo jos gyvybę. Antrajam D. karui baigiantis E. Petrauskienė-Zalinekaitė su vaikais buvo pasitraukusi į Vokietiją, bet vėliau grįžo Lietuvon. Toje kelionėje buvo ir minėtoji Pomerancaitė. Su dabartiniu savo vyru ji susipažino Maskvos konservatorijos smuiko klasėje ir susituokė 1962 m. J. Mazurkevičius 1969 m. dalyvavo smuikininkų konkurse Montrealyje ir laimėjo I premiją. Pastaruoju metu abu gyvena Lietuvoje. Emigravo pasinaudodami lengvatomis žydams. Kurį laiką buvo Italijoje, o iš ten imigravo Kanadon. Toronte jiedu užmezgė ryšius su ukrainiečiais ir liutoniškiais. D. Mazurkevičienė gražiai kalba liutoniškai. Ji yra laimėjusi Leipcego Bacho muzikos konkurse ir taip pat Rumunijoje E. Enesco premiją. Abu Mazurkevičiai dalyvavo Vasario 16 bankete. Jiedu koncertuos kovo 7 d. St. Lawrence salėje. Taip pat jiedu pasiruošę duoti koncertą ir liutoniškių visuomenei.

KLB Šalpos Fondo vadovybė Hamiltone atsiuntė \$25 auką “T. Žiburiams” už talką labdaros srityje. Laikraščio leidėjai reikią nuoširdžią padėką.

Dail. Leono Urbono paveikslų yra ukrainiečių savininkų meno galerijoje Niagara Falls. Jos vardas — “Art Gallery and Museum”, Queen Elizabeth Way, Niagara Falls, Ont. Tel. 356-1514. Galerijoje yra įvairių dailininkų paveikslų bei skulptūrų. Taipgi ten gali būti rengiamos meno parodos. Galerijos savininkai laukia liutoniškių atsilankymo. Ypač įdomūs ten ukrainiečių dailininko W. Kureliko religiniai ir kitokio pobūdžio kūriniai.

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

Tiklinalikų Centras buvo susirinkęs posėdžio Toronte Prisikėlimo par. posėdžių kambaryje vasario 13 d. Dalyvavo nariai ne tik iš Toronte, bet ir iš Delhi bei Hamiltono. Pirm. dr. J. Sungaila padarė pranešimą apie centrinio organo posėdį Čikagoje ir painformavo apie pasaulio liet. katalikų suvažiavimą Romoje š.m. liepos 1 d. Sv. Metų proga. Aptarus organizacinius reikalus, nutarta rengti Kanados liutoniškių katalikų suvažiavimą š.m. lapkričio 1 d. Toronte Prisikėlimo patalpose ir sudaryti atitinkamą programą bei atžymėti Sv. Metus. Suvažiavime dalyvauti bus kviečiami parapijų, organizacijų bei institucijų atstovai. Be organizacinių posėdžių, numatytas religinis koncertas ir iškilmingos pamaldos.

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

“Gintaras” jau platina bilietus į savo 20-ties metų sukakties koncertą. Salė — St. Lawrence Centre for the Arts Theatre, turinti tik 800 vietų, tad patariama apsirūpinti bilietais iš anksto. Jau dabar galite užsisakyti bilietus paskambinę K. Rusinui tel. 533-2511. Dėkojame A. N. Slivinskams už \$50 auką “Gintarui”. “T2” nr. 7 buvo paskelbta netikslai pavardė. Atsiprašome. “Gintaro” tėvų komitetas

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Berniukai 7-11 metų amžiaus, kurie norėtų įsirašyti į skautus, gali tai padaryti kiekvieną antrą sekmadienį, sueigu metu, kurios vyksta par. svetainėje.

— Neuzilgo iš spaudos išeis antroji mūsų klebono parašyta knyga “Menas spalvų ir formų žaisme”.

— Parapijiečiai, kurie dar nėra atsiėmę sekmadienio aukų vokelių, gali padaryti po 10 ar 11 v. pamaldų, kreipdamiesi pas par. k-to narius.

— Klebonas jau yra pradėjęs išdavinti pakvitavimus pajamų mokesčių atskaitoms. Juos galima gauti kiekvieną sekmadienį po 11 v. pamaldų. Kam tai nėra patogiu, gali padaryti kitu laiku iš anksto susitaręs su klebonu tel. 521-9930. Ta proga galima užsimokėti ir par. mokesčių \$10.

— Klebonas ir par. k-tas kviečia visus atsilankyti į tradicinę Kazimierinių vakarienę kovo 1 d. par. svetainėje. Nepamirškime paaukoti dovanų vakarienės loterijai.

— Klebonas išsiuntinėjo visiems parapijiečiams praėjusių metų finansinę apyskaitą ir atitinkamą laišką.

— Jau išmokėjome \$10.000 skolos. Beiko \$20.000 skola. Jeigu viskas eis gerai linkme, tai po 2-3 metų mes nebeturėsime skolų. Kyla klausimas, ką ateityje turėsime daryti su tais pinigais, kurie liks metų gale? O galbūt dar didesnis klausimas iškils, ar pajėgsime ir toliau visai neturinėti skolų parapiją išlaikyti savo rankose ir širdyse? Grįžkime tik 5 metus atgal. Kalėdų naktį, Velykų rytą mūsų šventovėje neužtekdavo sėdimų vietų. Šiandien tas vaizdas yra labai pasikeitęs. Baigsime mokėti skolas — tai džiugu, bet ar pajėgsime ir toliau išlaikyti savo parapiją taip, kaip šiandien? Kiek jėgos leidžia, savo sūnus ir dukras ruošime ateities parapijos gyvenimui ir įsiekime jiems tą meilę, kurią perdavė mums mūsų tėvai. K. A.

KLB Moterų Dr-jos Montrealeio skyrė susirinkimas įvyks vasario 23, sekmadienį, po 11 v. Mišių seselių namuose. Paskaitą skaitys Jūratė Cipijauskaitė-Tanner. Bus aptartas Velykų stalo ruošimas. Svečiai, viešnios ir narės maloniai kviečiami atsilankyti. D.

Mūsų ligoninė. Kotryna Taujėnienė, St. Danaitienės motina, krisdama susilaukė šonkaulius. Kadangi ji turi nestiprią širdį, susidarė labai sunkios komplikacijos, ir ligoninė atsisakė kritikoje padėtyje. A. S. Danaičiai turėjo nutraukti atostogas Floridoje ir skubiai grįžti globoti motinos. Taip pat atvažiavo iš Toronte duklė p. Ledienė. Dr. Popie-raičio priežiūroje ligoninė sustiprėjo ir jau gali priimti lankytojus. Gydytojas Ready Memorial ligoninėje, 304 kambaryje. Toje pačioje ligoninėje po operacijos sveiksta Albertas Jonelis ir A. Gustainis.

Gavėnios rekolokacijos Aušros Vartų parapijoje ves kun. J. Venckus, kuris N. Lietuvoje daugiausia vedavo rekolokacijos universitetų studentams ir gimnazijų moksleiviams. Savo paprastu ir nuoširdžiu žodžiu buvo visiems artimas, suprantamas ir mėgstamas. Sv. Kazimiero parapijoje rekolokacijos ves kun. dr. Pranas Gaida, “T. Žiburių” redaktorius.

— “Nepriklausomos Lietuvos” spaudos baltus vasario 8 d. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje susilaukė nemažai skaiciaus tautiečių. Buvo gana daug akademinių jaunimo, kuris ne tik šoko ir linksminosi, bet ir padėjo aptarnauti svečius. Šiame baluje buvo baigta grožio karalių rinkimo tradicija. Vietoj jos buvo renkama puošniausia pora. Premiją laimėjo “Gintaro” ansamblio šokėjai Petras ir Alma Drešeris.

Susirinkimas. Vasario 23, sekmadienį, po 11 v. pamaldų AV parapijos salėje šaukiamas Sv. Onos Draugijos susirinkimas, kuriame bus galutinai aptarta Juozų pagerbimo pietūs kovo 16 d. AV salėje. A. A.

“Vaivorykštės” projektas sparčiai ruošiasi savo darbų parodai vasario 28, kovo 1 ir 2 dienomis Aušros Vartų parapijos ir N. Pr. M. seselių namų salėje. Iškilingas atidarymas įvyks vasario 28, penktadienį, 8 v.v., dalyvaujant valdžios atstovams. Jau sutiko dalyvauti J. Camp bell, ministras B. Mackasey, dail. A. A. Tamošaitis iš Kingstono, v.s. L. Milukienė iš Niujorko. Kitų atsakymai dar laukiami. Kovo 1 d. paroda atidarys 2 v.p.p. Vėliau, 3 v.p.p., bus rodomos skaidrės — įvairūs audimo būdai visame pasaulyje, ypač primityviosios kraštuose. Robert Lec-lerc — Kvebeko audimo staklių specialistas ir žinomas audėjas specialiai atvy